

372.19

๖๔๔๖

๖. ๖

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของกษัตริย์บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

ปริญญาโท

ของ

วีระ เสาวโกศล

30 ม.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เก็บเป็นส่วนตัวของนักศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาทางภาษาและสังคม วิชาเลือกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

171728

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับ
นี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ประสิทธิ์ หนูดี ประธาน
(ผศ. ประหยัด หาสิตะพันธุ์)
สุกัญญา คิยะสุวรรณ กรรมการ
(ผศ. สุกัญญา คิยะสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบ

ประสิทธิ์ หนูดี ประธาน
(ผศ. ประหยัด หาสิตะพันธุ์)
สุกัญญา คิยะสุวรรณ กรรมการ
(ผศ. สุกัญญา คิยะสุวรรณ)
สมจิตต์ ชวตโหมกุล กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. สมจิตต์ ชวตโหมกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมพร บัวทอง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 23 เดือนเมษายน พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประหยัด ทาสีตะพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ดิยะสุวรรณ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมจิต สวธะไพฑูริย์ เป็นกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าถึง สำหรับแนวคิดในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาแนะนำจาก รองศาสตราจารย์ทวีรุจน์ หอมเย็น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศิริ ศิริบุตร ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์อัมพร ป้อมสุวรรณ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ อาจารย์คุณเกียรติ เมธีไกรสรพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ประเสริฐ ทิศกลาง อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประคับเกียรติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือวิธีการทางสถิติให้แก่ผู้วิจัย อาจารย์สุพล ภาษา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ และท่านหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ที่ได้ให้ความเคื้อเพื่อและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณ คุณสุรพงษ์ ทรงเดช ที่ช่วยเหลือเป็นธุระในเรื่องการพิมพ์ ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

หากผลการวิจัยฉบับนี้จะมีคุณค่าอยู่บ้าง ขอนำเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดาและมารดาผู้ให้มีชีวิตแก่ผู้วิจัย ส่วนบุคคลที่จะลืมเสียไม่ได้คือ คุณแสงจันทร์ เสาวโกมุท นางสาวรังสิยาภรณ์ เสาวโกมุท และนายณัฐวุฒิ เสาวโกมุท ผู้ซึ่งอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จครั้งนี้เพราะเป็นผู้ให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา

วีระ เสาวโกมุท

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
แนวคิดและความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	9
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	11
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน	12
ผู้บริหารโรงเรียนกับการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน	17
การนำหลักสูตรไปใช้โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	19
การบริหารหลักสูตร	19
การบริการหลักสูตร	23
การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	25
การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
ด้านการบริหารหลักสูตร	31
การนำหลักสูตรไปใช้	32
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	34
สมมติฐานในการวิจัย	35

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	✓ 42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	✓ 46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	70
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
อภิปรายผล	72
ข้อเสนอแนะ	85
ข้อเสนอแนะทั่วไป	85
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	93
ประวัติย่อผู้วิจัย	107

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	37
2	แสดงร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
3	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร โดยรวมเป็น รายด้านแต่ละด้าน	48
4	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ด้านการบริหารหลักสูตรเป็นรายข้อ	49
5	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ด้านการบริหารหลักสูตรเป็นรายข้อ	52
6	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นรายข้อ ...	56
7	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเป็นรายข้อ	58
8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำ หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครู ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ วุฒิปริญญาตรีและวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี	61
9	แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการ บริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหาร หลักสูตร	62
10	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการ บริหารหลักสูตร	62

11	แสดงคำสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร	63
12	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร	63
13	แสดงคำสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	64
14	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	64
15	แสดงคำสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	65
16	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	65
17	แสดงคำสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตร	66
18	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตร	66

19	แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร	67
20	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของ โรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการ หลักสูตร	67
21	แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการดำเนินการเรียน การสอนตามหลักสูตร	68
22	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของ โรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการ ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	68
23	แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	69
24	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของ โรงเรียนต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	69
25	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ของออกเจอร์ และมิโกลส์	15
2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ของคาเบย์ล และแพนเนอร์	16
3 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายใน ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการโดยมีความมุ่งหวังจะวางรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนภายในประเทศ ให้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะตามจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษาเป็นอย่างดี ครรชัมมิ่งที่ คุณภาพที่ชัดเจนคือ พฤติกรรมของนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาเพราะเป็นเครื่องมือที่ให้แนวทางในการจัดการศึกษา ตลอดจนวิธีการฝึกอบรมให้ผู้เรียนได้รับสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมที่เขาดำรงชีวิตอยู่ ซึ่งหมายความว่าเป็แนวทางในการสร้างให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองไปตามความสามารถและขณะเดียวกันให้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะเหตุนี้เอง สิ่งต่าง ๆ ที่ประมวลกันมาเป็หลักสูตรของประเทศจะต้องทันสมัย ทันเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม การปกครอง จิตวิทยาและความต้องการของผู้เรียนเป็สำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างหลักสูตรทุกระดับสำหรับใช้ทั่วประเทศ แต่สำหรับหลักสูตรประถมศึกษาในบางวิชาได้มอบหมายให้เขตการศึกษาต่าง ๆ มีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ในเขตการศึกษานั้น ๆ ได้ รวมทั้งในจังหวัด อำเภอ โรงเรียน (กลุ่มโรงเรียน) ให้สามารถพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามสภาพความเหมาะสมของเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้านทุกตอน ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับจะต้องคำนึงถึงจุดหมายหลักที่จะให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใดเป็ประโยชน์ต่อสังคมเพียงใด การใช้วิธีสอนและอุปกรณ์เหมาะสมหรือไม่ มีการนำผลการประเมินไปเป็ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด จึงจะทำให้บังเกิดผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ของประชาชน ประการสำคัญการพัฒนาหลักสูตรหมายถึงการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้โดยจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครูผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นต้น ส่วนการแปลงหลักสูตรไปสู่วิธีสอนจำเป็นต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจหลายขั้นตอน เกี่ยวกับเรื่องนี้ ทาบา (Taba. 1962 : 6 - 7) มีความเห็นว่าการศึกษาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหลายประการ เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมายทั่วไปของโรงเรียนที่จะต้องจัดดำเนินการเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเรียนการสอน จะต้องมีการตัดสินใจเลือกชนิดของประสบการณ์การเรียนซึ่งจะต้องนำไปใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชา จะต้องมีการประเมินว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างในการบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนแมคเนล (McNeil. 1977 A : 66) ได้สรุปไว้ว่าวิธีการพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ จะกำหนดผลิตผลทางการศึกษาที่เหมาะสมอย่างไร จะวางแผนกิจกรรมการเรียนอย่างไรที่จะให้คุณค่าในตัวเองและเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์ จะนำแผนหลักสูตรไปให้ครูและผู้อื่นใช้อย่างไร จะประเมินและปรับปรุงแผนโดยการประเมินผลอย่างไร

✓ การพัฒนาหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์กันกับการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวขึ้นอยู่กับโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติการโดยนำหลักสูตรไปใช้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร ดังเช่น สุนท อมรวิวัฒน์ (2526 : 1). ให้ความเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษาเป็นแหล่งที่เสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการให้แก่เด็กวัย 6-12 ปี บางโรงเรียนอาจมีทั้งเด็กเล็กที่รับเด็กก่อนวัยเรียนอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมเนื่องจากมีลักษณะสมบูรณ์ในตัวเอง มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ประกอบกันขึ้นเป็นโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งได้แก่ ตัวอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ หรือสื่อการสอน สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียน วัสดุ ครุภัณฑ์ ครู นักเรียน นักการศึกษาโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร บริกรต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด กิจกรรมสหกรณ์ โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการสุขภาพอนามัย โครงการแนะแนว โครงการอาหารกลางวัน การสอนซ่อมเสริม การกีฬาและการสันทนาการ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าสิ่งต่าง ๆ และกิจกรรมดังกล่าวเหล่านี้เป็นปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนจัดการให้เป็นไปตามหลักการการบริหารต่อไป เป็นที่ยอมรับกันว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารโรงเรียน งานการศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับโรงเรียนที่มีคณะครูโดยการนำของผู้บริหาร โดยเฉพาะในการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาใช้ในโรงเรียน ผู้บริหารควรจะต้องให้ความสนใจศึกษาแนวคิดและทำการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ศึกษาเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกให้บริการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และจัดหาวัสดุเครื่องมือมาใช้ในโรงเรียน ตลอดจนการควบคุม กำกับ ดูแล ให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรหมั่นศึกษาติดตามความเคลื่อนไหว และทำความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรอยู่เป็นประจำ (บทเลื้อ พฤษะวัน. 2524 : 153)

ในการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน ผู้บริหารควรร่วมกับบุคลากรทุกประเภทในโรงเรียน สร้างสรรค์ปรัชญาของโรงเรียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางนำทิศทางในการจัดการศึกษา กำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ ศึกษาหลักสูตรแม่บทเพื่อแปลงหลักสูตรไปสู่วิธีสอน ปัจจุบันนี้หลักสูตรประถมศึกษาใช้ที่รวมของหัวข้อเนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่หลักสูตรแม่บทที่วางไว้ได้ครอบคลุมถึงหลักการ จุดหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ความคิดรวบยอด เนื้อหาวิชาและกิจกรรม รวมไปถึงการประเมินผล ซึ่งผู้บริหารควรให้บทบาทผู้นำทางการศึกษาหาแนวทางมาปรับปรุงใช้ให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียน ก็จะมีผลต่อคุณภาพของนักเรียนต่อไป

อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับจะให้ความสำคัญต่อการนำหลักสูตรไปใช้เป็นอย่างมาก ก็ยังปรากฏว่าคุณภาพของผู้เรียนตลอดจนคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ควรจะได้ปรากฏตามเจตนาของหลักสูตรยังมิได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษา ยังยอมรับว่าคุณภาพของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ก : 1) กล่าวคือ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยปีการศึกษา 2529 พบว่าทุกกลุ่มประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยมีผลการประเมินเรียงจากสูงไป ปรากฏดังต่อไปนี้ กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มทักษะภาษาไทย

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และทักษะคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.83, 60.07, 56.27 และ 47.81 ตามลำดับ และเมื่อรวมผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยทุกกลุ่มประสบการณ์เท่ากับ 57.04 นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับอัตราการเข้าชั้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.65 หรือประมาณ 277,000 คนเศษ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีอัตราการเข้าชั้นสูงสุดคือ ประมาณร้อยละ 8.81 ซึ่งสาเหตุสำคัญ เกิดจากการขาดความพร้อมทางการเรียน ทำให้ไม่สามารถผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สำหรับการจัดการประถมศึกษาของจังหวัดชัยภูมิก็เป็นปัญหาในลักษณะเดียวกันคือ อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สูงถึงร้อยละ 4.02 โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงถึงร้อยละ 8.29 และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรโดยส่วนรวมของทุกอำเภอยังไม่เป็นที่น่าพอใจ คือ มีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 65.06 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. 2530 : 19 - 20)

จากการศึกษาข้อมูลทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด สรุปได้ว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ รวมทั้งระดับผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ อีกทั้งอัตราการเข้าชั้นของนักเรียนยังอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งทุกฝ่ายสรุปว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากการบริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบกับไม่ได้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียนเลยตั้งแต่การประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นต้นมา ไม่ว่าจะเป็นระดับจังหวัด อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และยังคงดำรงตำแหน่งอื่นนอกเหนือจากการบริหารโรงเรียนคือ ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา กรรมการคุรุสภาอำเภอ และกรรมการคุรุสภาจังหวัดชัยภูมิ มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการประถมศึกษา จึงมีความสนใจและมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้หรือการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อจะได้ผลสรุปไปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาในเชิงบริหารให้กับหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด

การประเมินศึกษาของจังหวัดและระดับชาติ ทั้งยังจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถที่จะอำนวยความสะดวกในการดำเนินการสอนทั้งเกิดผลตามจุดหมายของหลักสูตร ประถมศึกษาของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารโดยการใช้ความคิดเห็นของครูเป็นแนวเทียบใน 4 ด้าน คือการบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการให้หลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน

ความสัมพันธ์ของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยโสธร ให้ประกอบการบริหารงานวิชาการ และบริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรียนการสอน ทั้งยังจะเป็นข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารการประถมศึกษาภายในจังหวัดนำไปใช้เพื่อพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดจนให้ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานด้านอื่น ๆ ยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาทั้งห้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ใน 4 ด้านคือ

- 1.1 การบริหารหลักสูตร
- 1.2 การบริการหลักสูตร
- 1.3 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 1.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 7,895 คน แยกเป็น

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 748 คน
- 2.2 ครูผู้สอน จำนวน 7,147 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 618 คน แยกเป็น

- 3.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 254 คน ✓
- 3.2 ครูผู้สอน จำนวน 364 คน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตาม

- 4.1.1 วุฒิตามวิชาชีพครู
- 4.1.2 ประสบการณ์ในการบริหาร
- 4.1.3 ขนาดของโรงเรียน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเกิดขึ้นที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใน 4 ด้านคือ

- 4.2.1 การบริหารหลักสูตร
- 4.2.2 การบริการหลักสูตร

4.2.3 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

4.2.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มุ่งแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงกระบวนการ วิธีการ การนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไปใช้ในโรงเรียน ในที่นี้จะศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารใน 4 ด้านต่อไปนี้ คือ

1.1 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดการ ควบคุม ดูแลให้การใช้นโยบายของบุคลากรภายในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดปรัชญาโรงเรียน การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียน การจัดนักเรียนเข้าชั้น รวมทั้งการประเมินผล

1.2 การบริการหลักสูตร หมายถึง การอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ รวมทั้งการจัดทำ จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสารหลักสูตร รวมทั้งบริการ ห้องสมุด บริการสื่อการสอน ตลอดจนเครื่องช่วยสอน

1.3 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การควบคุมกำกับให้ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำบันทึกการสอนและกำหนดการสอน การให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาของครูและนักเรียน รวมทั้งการสอนซ่อมเสริมและการรายงานผลการเรียนตาม กำหนด

1.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสร้าง และจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ผู้เกี่ยวข้องที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การนิเทศภายใน การจัดทำเอกสาร การผลิตชุดสื่ออบรมครู ตลอดจนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะตามที่ปรากฏในเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เช่น กิจกรรม สหกรณ์ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการแนะแนว โครงการอาหารกลางวัน

การจัดนิทรรศการ กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมกีฬา และสหนาการ การปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ เป็นต้น

2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง หัวหน้าการครูที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งรับผิดชอบงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

3. วุฒิมหาวิชาที่ครู หมายถึง ความรู้ทางวิชาการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

3.1 ปริญญาตรีทางการศึกษาหรือสูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา

4. ประสบการณ์ในการบริหาร หมายถึง จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับคือ

4.1 ตั้งแต่ 5 ปีลงมา

4.2 สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

4.3 10 ปีขึ้นไป

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่าง ๆ กัน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากสถิติข้อมูลปีการศึกษา 2531 ในพื้นที่จะรวมโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่เท่ากับขนาดใหญ่เข้าด้วยกัน เรียกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แบ่งเป็น 4 ขนาด ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

5.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 61-120 คน

5.4 โรงเรียนขนาดเล็กมาก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 60 คนลงมา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการวิจัย เรียงตามลำดับที่ต่อไปนี้

1. แนวคิดและความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
2. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน
3. ผู้บริหารโรงเรียนกับการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน
4. การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ของผู้บริหารใน 4 ด้านคือ
 - 4.1 การบริหารหลักสูตร
 - 4.2 การบริการหลักสูตร
 - 4.3 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 4.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิด

จากหลักการสำคัญที่ได้กล่าวไว้เบื้องต้นแล้วว่าหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษาระบบการศึกษาของสังคมในศตวรรษที่ 21 หลักสูตรเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน เพราะหลักสูตรเป็นที่รวมกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน เข้าไว้ด้วยกันทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางของกระบวนการเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนทุกคนตลอดจนผู้ปกครองควรมีความรู้เรื่องหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ความคุ้มนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะฉะนั้นจึง

เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามไม่ว่าหลักสูตรจะเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาเพียงใด แต่ถ้าหากไม่มีการนำไปใช้หรือนำไปใช้ไม่ถูกต้องก็อาจจะประสบกับความล้มเหลวได้ อีกประการหนึ่งหลักสูตรเพื่อให้ได้ใช้ครบวงจรของหลักสูตรแล้วก็ควรจะได้มีการประเมินเพื่อสำรวจข้อดีและข้อบกพร่อง ตลอดจนหาสาเหตุต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรนั้น หลังจากนั้นจึงควรที่จะได้ทำการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (สิริพร บุญยานันต์. 2530 : 2 - 6)

จากแนวคิดดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางและจุดหมายของกระบวนการเรียนการสอน ข้อสำคัญต้องมีผู้นำหลักสูตรไปใช้ เป็นที่ยอมรับกันว่าขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการซึ่งถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง ถ้าจะเปรียบให้เห็นภาพโดยชัดเจนก็คือ หลักสูตรนั้นเปรียบเสมือนรถยนต์ การนำไปใช้เปรียบเสมือนภาคปฏิบัติ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจะพึงควบคู่และสอดคล้องกันกับกันใด หลักสูตรและการนำไปใช้ก็ต้องสอดคล้องกันเช่นนั้น การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้บริหารงานด้านวิชาการและครูผู้สอน ซึ่งถือว่าการสอนเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าหลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งจะต้องได้รับการศึกษาคอบรมให้เข้าใจในเรื่องของหลักสูตร รวมทั้งหลักการวิธีการนำไปใช้

เซย์เลอร์, อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 1981 : 100) กล่าวว่างานวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ชี้ให้เห็นว่าปริมาณที่หลักสูตรถูกนำไปใช้ในห้องเรียนนั้นมีความสัมพันธ์กับการที่ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นถ้าจะให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จจึงควรจัดให้มีการอบรมครูประจำการให้ใช้ครบทุกคน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาหลายคนต่างก็ให้ความหมายของคำว่า "การพัฒนาหลักสูตร" ไว้มากมายหลายแนว ดังนี้

ทาบ (Taba. 1962 : 6 - 7) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่สลับซับซ้อน ซึ่งรวมการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ไว้หลายประการ ดังนี้ การกำหนดเป้าหมายทั่วไปของโรงเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเรียนการสอน การเลือกวิชาสำคัญ ๆ ใส่ในหลักสูตร การเลือกชนิดของประสบการณ์การเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดหมายแต่ละวิชา การประเมินว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง ประการสุดท้ายคือการกำหนดรูปแบบของหลักสูตรทั้งหมดว่าควรจะเป็นรูปใด การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ต้องกระทำอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานที่เชื่อถือได้และคงที่สม่ำเสมอ

✓ / เซย์เลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 7) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่าการนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วไปดัดแปลง หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย รวมทั้งการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

ไทเลอร์ (Tyler. 1977 : 17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาแผนสำหรับโปรแกรมการศึกษา ซึ่งรวมถึงการกำหนดและการเลือกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การเลือกประสบการณ์การเรียน การจัดประสบการณ์การเรียน และการประเมินผลโปรแกรมการศึกษา

แมคเนล (McNeil. 1977 A : 66) ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยได้สรุปไว้ว่าวิธีการพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่สำคัญดังต่อไปนี้ จะกำหนดผลิตผลทางการศึกษาที่เหมาะสมอย่างไร จะวางแผนกิจกรรมการเรียนที่มีค่าในตัวเองและเป็นแนวทางที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์อย่างไร จะวางแผนหลักสูตรไปให้ครูและผู้นำไปใช้อย่างไร ประการสุดท้ายจะปรับปรุงแผนโดยการประเมินผลอย่างไร

ไพฑูริย์ สิมลารัตน์ (2524 : 20 - 21) ให้ความเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นการเน้นเป็นพิเศษในเรื่องของเนื้อหาและองค์ประกอบอื่น ๆ ของเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินไปเพื่อเนื้อหาดังกล่าว

การพัฒนาหลักสูตรบางครั้งก็ใช้ในความหมายเดียวกันกับการสร้างหลักสูตรและการประกอบหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรกับการสร้างหลักสูตร เป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน แต่นักการศึกษาจะใช้คำว่าพัฒนาหลักสูตร ในความหมายกว้าง ๆ ซึ่งหมายรวมไปถึงการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (ชมพันธ์ ฤกษ์พร ณ อยุธยา. 2530 : 29) อย่างไรก็ตามก็ถือว่าการศึกษาวางแผนจะแยกการพัฒนาหลักสูตรออกจากการสร้างหลักสูตร เช่น แซส (Zais. 1976 : 18) ให้ความเห็นว่าการสร้างหลักสูตรเป็นทวนกระทำกับตัวหลักสูตรแต่การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องับกระบวนการในการสร้างหลักสูตร

จากข้อคิดเห็นของนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่าความหมายของการพัฒนาหลักสูตรเป็นความหมายที่กว้าง โดยหมายรวมถึงการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดหมาย การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดเนื้อหา การจัดกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียนและการประเมินผลหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งจะมีการสร้างและผลิตเอกสารสำหรับผู้เรียนด้วย

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน

การพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพราะเป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เป็นขั้นตอนหนึ่งของการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริง เกี่ยวกับเรื่องนี้นักการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรมีความเห็น ดังนี้

(ไทเลอร์) (ชมพันธ์ ฤกษ์พร ณ อยุธยา. 2530 : 37; อ้างอิงมาจาก Tylor. n.d.) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ถือว่าแนวทางไปสู่จุดมุ่งหมาย ประกอบด้วยหลักการ 4 ประการคือ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจะแสวงหา
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ
4. จะชี้ให้ได้้อย่างไรว่าจุดมุ่งหมายเหล่านี้ได้บรรลุตามที่กำหนดไว้

จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

ในการจัดหลักสูตรและการสอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ว่าจะมีจุดมุ่งหมายอะไรบ้าง จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้วจะเป็นเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์ในการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีสอน และการเตรียมข้อทดสอบ ทุกโปรแกรมการศึกษาจะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้

การเลือกจุดมุ่งหมายทางการศึกษานี้ ควรจะเลือกมาจากแหล่งข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ 3 แหล่งคือ (ซมทนต์ กุญชร ณ อยุธยา. 2530 : 29 - 37)

1. จากตัวผู้เรียน
2. จากสังคมนอกโรงเรียน
3. จากข้อเสนอแนะของนักวิชาการ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ภายนอกของสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่แสดงออกของนักเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรมีหลักการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ดังนี้

1. ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสได้แสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมาย
2. ประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องเป็นสิ่งที่พอใจของนักเรียนที่จะปฏิบัติความ
3. ประสบการณ์ที่ดีจัดให้เด็กจะต้องอยู่ในขอบข่ายความสามารถของนักเรียน และเหมาะสมกับความรู้ สภาพร่างกาย และจิตใจของนักเรียน

4. ประสพการณ์หลาย ๆ อย่างอาจทำให้บรรลุจุดหมายเพียงอย่างเดียว เท่านั้น
 เดียวกัน ประสพการณ์อย่างเดียวกันอาจนำไปสู่ผลหลายอย่าง

การประเมินผล

การประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรหรือในการนำหลักสูตรไปใช้
 ทั้งนี้เพราะการประเมินผลเป็นการตรวจสอบกับเกณฑ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาทางการ
 ศึกษาและจากประสบการณ์ การประเมินผลเป็นกระบวนการที่จะค้นหาว่าประสพการณ์ที่จัดขึ้นนั้นได้
 ผลจริงหรือไม่ หลักสูตรที่ก่อคือเสียประการใด เป็นการช่วยตรวจสอบความแม่นยำของสมมติฐาน
 ที่ตั้งไว้และเพื่อวัดประสิทธิภาพของการสอน

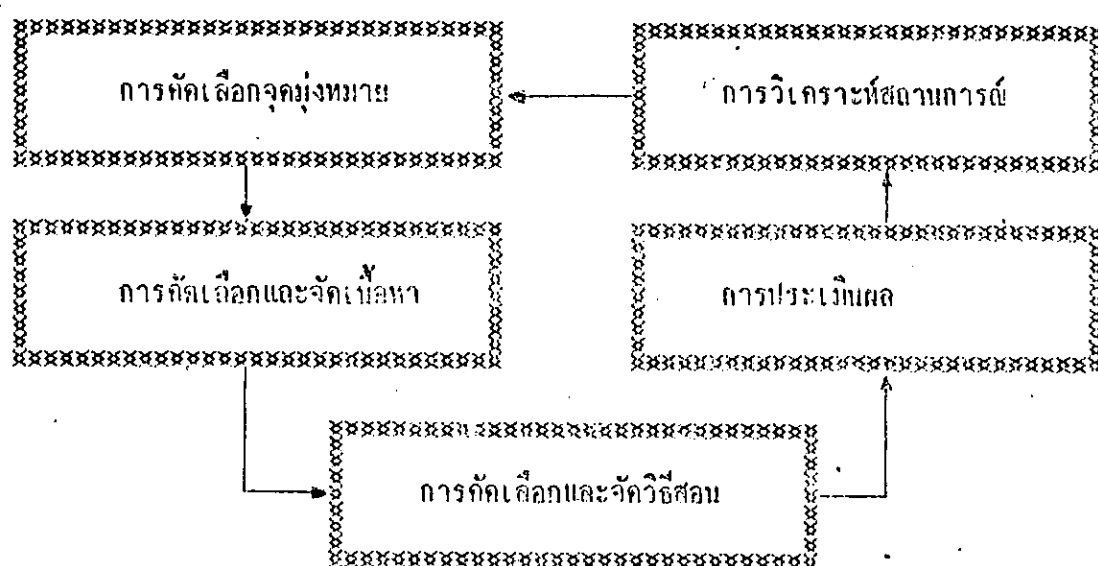
การประเมินผลเป็นกระบวนการที่จะชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุถึง
 จุดมุ่งหมายของการศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหรือการสอนหรือไม่ อย่างไรก็ดีเมื่อจุดมุ่งหมาย
 ของการศึกษามุ่งเน้นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นการประเมินผลจึงหมายถึง
 การที่จะตรวจสอบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา หรือเพื่อที่จะ
 ทดสอบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้เองการประเมินผล
 จึงอาศัยหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ

1. การประเมินผลจะต้องวัดพฤติกรรมของนักเรียน
2. การประเมินผลจำเป็นต้องประเมินมากกว่าหนึ่งครั้ง

จากหลักการสำคัญดังกล่าวนี้ การประเมินผลจะเป็นกระบวนการที่จะตรวจสอบดูว่ามีการ
 เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจริงหรือไม่ ดังนั้นจะต้องมีการประเมินตั้งแต่ระยะเริ่มแรก และประเมิน
 อีกครั้งในระยะเวลาหลัง เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงที่เป็นการเรียนรู้
 มีความคงทนนานเท่าใด การประเมินผลหมายถึงรวมถึงการให้ข้อมูลจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 ของนักเรียน ดังนั้นข้อมูลใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายก็ถือว่าเป็น
 การประเมินที่ถูกต้อง

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรับปรุงหลักสูตร
วิธีการนำหลักสูตรไปให้ผู้เรียน สำหรับในการศึกษาทบทวนว่าวิธีนี้จะมีผลถึงการนำหลักสูตร
ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจของ
บุคลากรทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เรียนด้วย ทั้งนี้
เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อลเดย์ และนิโคลส์ (Audray and Nichols. 1962 : 21) ได้ชี้ให้เห็น
ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรว่ามี 5 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการปฏิบัติตามลำดับ
และต่อเนื่องกันเป็นวัฏจักร ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ อลเดย์ และนิโคลส์

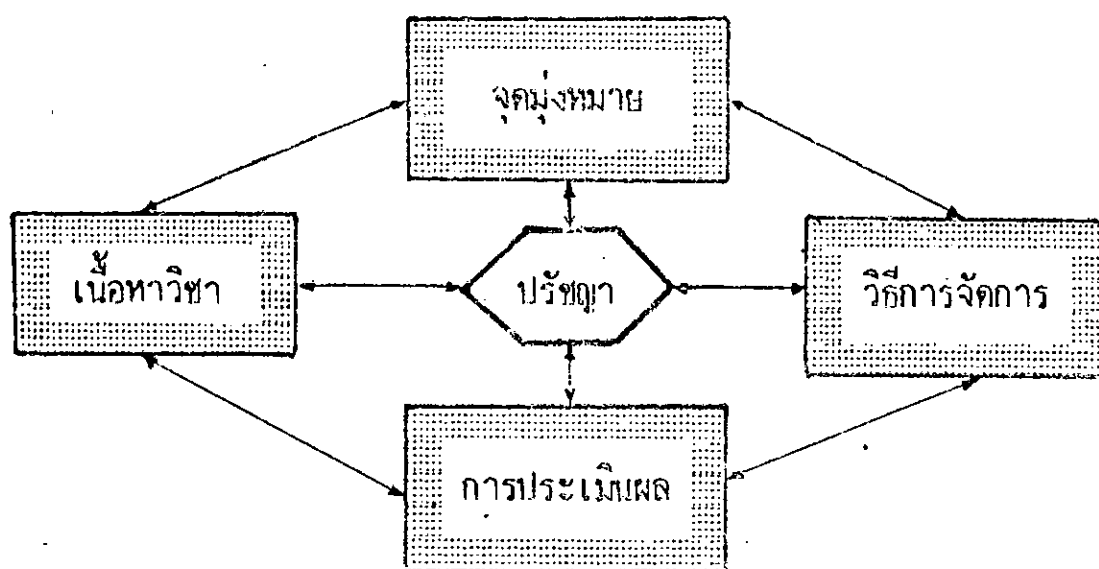
ทาบ (สังค อุทรานันท์. 2527 : 37; อ้างอิงมาจาก Tabo. n.d.) มี
ความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่ต้องการตัดสินใจอย่างรอบคอบเป็นระเบียบ จึงเสนอ
ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
2. กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา

3. คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาสอน
4. จัดลำดับเนื้อหาสาระที่จะสอน
5. คัดเลือกประเภทการดำเนินการเรียนรู้
6. จัดลำดับประเภทการดำเนินการเรียนรู้
7. กำหนดวิธีการประเมินผลและแนวทางการปฏิบัติ

ส่วนรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ คาเนียล และแพนเนอร์ (สัปดาห์ ธรรมบารุง .

2530 : 185; อ้างอิงมาจาก Danial and Tanner. 1975) มีการกำหนดปรัชญาเป็นหลักในการกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การประเมินผล และวิธีการจัดการ โดยทุกขั้นตอนจะเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตลอด โดยเขียนเป็นภาพได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ คาเบีเยล และแทเนอร์

ภิญโญ สาร (2521 : 241) ให้ความสำคัญว่าในการพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษา
หรือนักพัฒนาหลักสูตรจะยึดหลักสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- ประการที่ 1. นิดเนื้อหาวิชาเป็นมัลลิกคัลเน้นเนื้อหาสาระวิชาเป็นพิเศษ
 ประการที่ 2. นิดกิจกรรมร่วมมัลลิกสูตรเป็นแนวทาง

- ประการที่ 1. นิดเนื้อหาวิชาเป็นมัลลิกคัลเน้นเนื้อหาสาระวิชาเป็นพิเศษ
 ประการที่ 2. นิดกิจกรรมร่วมมัลลิกสูตรเป็นแนวทาง

ประการที่ 3 ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง คือ กำหนดหลักสูตรให้ยืดหยุ่นได้ เปลี่ยนแปลงได้ตามความสนใจและความต้องการของเด็ก

ประการที่ 4 ยึดสังคมเป็นหลักโดยปรับตัวให้เข้ากับสังคมให้ได้คือเอาความต้องการของสังคมเป็นศูนย์กลางของหลักสูตร

ประการที่ 5 ยึดแนวผสมคือเอาทุกแบบมาผสมผสานกันเพื่อความพอดี

สำหรับประเทศไทยได้พยายามยึดแนวผสมผสานตามแนวทางในประการที่ 5 แต่ค่อนข้างจะยึดสังคมเป็นศูนย์กลางมากเกินไป เห็นได้จากหลักสูตรประถมศึกษาและหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ให้กันอยู่ในขณะนี้ ดังเห็นจากความเห็นของ พาส์ พัทธาคิมทร์ (2524 : 253) ที่กล่าวว่า วิชาโรงเรียนจะต้องจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม เพื่อให้เด็กได้รับการฝึกฝนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุด จนสามารถดำรงชีวิตในสังคมของตนได้อย่างมีความสุข

สุวิตร คุณานุกร (2523 : 5 - 8) กล่าวว่าถึงกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรว่า ประกอบด้วยกิจกรรมหลักดังนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ การนำเอาหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตร

จากการศึกษาหลักการและทฤษฎีกระบวนการขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษา และนักพัฒนาหลักสูตรทั้งของชาวไทยและชาวต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่าในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีการสำรวจปัญหาและความต้องการ ความจำเป็นของสังคม โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาการศึกษา รวมทั้งจิตวิทยา เพื่อกำหนดคุณค่าของการศึกษาว่าจุดมุ่งหมายจะให้ผู้เรียนได้รับในสิ่งใด แล้วจึงเลือกเนื้อหาสาระที่จะจัดประสบการณ์ กำหนดเทคนิคการถ่ายทอดซึ่งเป็นขั้นตอนนำหลักสูตรไปใช้ แล้วจึงมีการประเมินเพื่อปรับปรุงต่อไป

ผู้บริหารโรงเรียนกับการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ หลังจากหลักสูตรมีการ

ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีการประชุมอบรม ให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน ซึ่งขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการในระดับสูงกว่าโรงเรียนก็ได้

แมคเนล (McNiel, 1981 B : 80 - 81) ได้อธิบายว่าการนำเอาหลักสูตรไปให้ถึงผู้รับคือนักเรียนนั้นจะส่งผ่านผู้เกี่ยวข้อง และผ่านขั้นตอนการปฏิบัติหลายระดับ ดังนี้

1. หลักสูตรระดับอุดมการณ์ (Ideal Curriculum) หมายถึง หลักสูตรในทัศนะของคณะกรรมการร่างหลักสูตร บุคคลกลุ่มนี้จะเจตนาว่าเมื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะ ใดๆ ก็จะทำให้หายวับไปจากความนึกคิดของตนเองไปสู่หลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น อุดมการณ์จะเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการให้ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปให้เป็นสำคัญ

2. หลักสูตรระดับเอกสาร (Formal Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งรวมถึงเอกสารหลักสูตร คู่มือครู ตลอดจนตำราต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้หรือสิ่งที่นำไปใช้สอนนักเรียน

3. หลักสูตรระดับการรับรู้ (Perceived Curriculum) หมายถึง หลักสูตรในสายตาหรือการรับรู้ของครูที่ใช้หลักสูตร ซึ่งถือว่าเป็นระดับของการนำหลักสูตรไปใช้และมีความสำคัญต่อความสำเร็จของหลักสูตรเป็นอย่างมาก ถ้าหากครูผู้ใช้หลักสูตรมีความเข้าใจในเจตนาของหลักสูตรดีพอ ก็ย่อมสามารถนำเอาอุดมการณ์ของคณะผู้พัฒนาหลักสูตรไปสู่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

4. หลักสูตรระดับปฏิบัติการ (Operational Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ครูผู้สอนนำไปใช้สอนจริง ๆ ในห้องเรียน หลักสูตรระดับนี้จึงเป็นหลักสูตรที่นำไปสอนในสถานการณ์จริงโดยครูผู้สอนภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ โดยรอบ

5. หลักสูตรระดับประสบการณ์ (Experiential Curriculum) หมายถึง สิ่ง que ผู้เรียนได้รับจากหลักสูตรโดยตรง ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถรับได้แค่ไหน ก็ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตรนั้น ผู้เรียนแต่ละคนอาจจะรับรู้หลักสูตรเดียวกันที่ครูคนเดียวกัน ในเวลาเดียวกัน แตกต่างกันไป ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ จะถือว่าเป็นจุดหมายปลายทางของหลักสูตร

จากลำดับขั้นตอนการเดินทางของหลักสูตรของผู้สร้างหลักสูตร ไปจนถึงผู้เรียนนั้น จะผ่านขั้นตอนการนำไปใช้หลายขั้นตอน ครูผู้สอนที่เป็นผู้นำเอาอุดมการณ์ของกรรมการผู้สร้างหลักสูตรไปสู่การสอน จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่วางไว้ได้ครอบคลุมถึงหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ ความถี่รอบยอด เนื้อหาวิชาและกิจกรรม รวมไปถึงการ ประเมินผล นอกจากนี้ยังมีเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู และกำหนด การสอน เป็นต้น วัสดุหลักสูตร เช่น หนังสือเรียน เอกสารทางวิชาการเหล่านี้ โรงเรียน ประถมศึกษาต้องนำไปใช้กับครูที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจะต้องศึกษาและนำมาปรับปรุงให้ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาของโรงเรียน

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไป ใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งมีขอบข่ายลักษณะของงานการใช้ หลักสูตร ตามที่ แมคเนล (McNiel, 1981 B : 120) กล่าวไว้ 4 ด้าน ดังนี้ การบริหาร หลักสูตร การบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้ถึงผู้เรียน ซึ่งจะต้อง อาศัยความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และมีระบบการจัดการที่ดีจึงจะทำให้เกิดเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง มีสุขภาพอนามัยดี และมีคุณลักษณะที่ประสงค์ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 22 - 24) ได้จัดทำ โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ให้กับผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษาได้มีความสามารถในการบริหารยิ่งขึ้น โดยเน้นที่การใช้ทรัพยากร การบริหารคิด การให้ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเวลาที่มีอยู่ให้เกิดผลมากที่สุด เกิดประโยชน์ต่อการกิจโรงเรียน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. การจัดการทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดระบบการจัดการให้ชัดเจนสอดคล้องกับสถานภาพหรือลักษณะของโรงเรียน เริ่มตั้งแต่การกำหนดปรัชญาของโรงเรียน ซึ่งอาจกำหนดขึ้นจากพื้นฐานปรัชญาการศึกษาของชาติ พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ลักษณะเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ และทิศทางที่โรงเรียนจะดำเนินการไปถึง

2. การจัดการงานบุคคล บุคลากรในโรงเรียนที่มีส่วนรับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน มีหลายฝ่ายแต่ที่สำคัญที่สุดคือ ครูซึ่งผู้บริหารอาจดำเนินการได้ดังนี้

2.1 กำหนดหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน เช่น การจัดครูเข้าสอน ควรยึดหลักความเสมอภาค ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความอดทน

2.2 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ โดยวางแผนไว้ล่วงหน้าให้ชัดเจน เช่น การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษาแก่ครูและนักเรียน

2.3 ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ

2.4 ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ กอปรทั้งใช้ผลการประเมินประกอบการวางแผน พิจารณาความดีความชอบ หรือการส่งเสริมความก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้รวมไปถึงควรต้องมีการบำรุงขวัญปลุกใจ หรือเสริมแรงอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมและยุติธรรมโดยมีระบบคุณธรรมเป็นสำคัญ

3. การจัดการเกี่ยวกับงานการเงินหรืองบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการเงินได้ ดังนี้

3.1 วางแผนเกี่ยวกับการใช้เงิน หรืองบประมาณที่ได้รับ อันจะเป็นผลให้การใช้จ่ายหลักสูตรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประโยชน์กับเด็กมากที่สุด ทั้งนี้ควรให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

3.2 วางแนวทางการได้มาซึ่งเงินงบประมาณจากชุมชน หรือแหล่งอื่น หรือจากกิจกรรมของโรงเรียนเอง

3.3 จัดระบบการเงินให้ถูกต้องและเป็นระเบียบแบบแผนให้บุคลากรได้รับทราบ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3.4 จัดประเมินผลการใช้เงินทุกประเภทของโรงเรียน

4. การจัดการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์ทุกประเภทของโรงเรียนผู้บริหารต้อง
ค่าเงินการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ดังนี้

- 4.1 จัดทำและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน
- 4.2 วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 4.3 จัดเก็บ บำรุงรักษาให้เป็นระบบสามารถตรวจสอบได้
- 4.4 มีการประเมินผลการใช้เป็นประจำ

การจัดชั้นเรียน

การจัดชั้นเรียน เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารหลักสูตร ของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา เพราะมีอิทธิพลต่อวิสัยทัศน์ของครูและสภาพการเรียนรู้ต่าง ๆ ของนักเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2530 : 159 - 162) มีความเห็นว่าการจัดชั้นเรียนแบ่งได้
เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การจัดแบบมีขั้น (Graded School) คือ การจัดนักเรียนเข้าชั้นตามปกติ เช่น
ป.1, ป.2, ... ป.6 การจัดแบบนี้ได้รับความนิยมทั่วไป เพราะจัดได้ง่าย สะดวกสบายต่อ
การจัดเนื้อหาหลักสูตรต่างกับระดับชั้น ถ้านักเรียนเรียนเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแต่ละชั้นเป็นที่
พอใจ ก็จะได้เลื่อนชั้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา

2. การจัดแบบไม่มีขั้น (Non-Graded School) คือ การจัดชั้นเรียนแบบไม่มีขั้น
ป.1, ป.2, ... ป.6 อย่างเด็ดขาด แต่จะรวมอยู่ในชั้นเดียวกันภายใต้ความดูแลของครูคนหนึ่ง
หรือหลายคน ในกรณีที่เด็กเป็นจำนวนมาก แนวความคิดการจัดชั้นเรียนแบบนี้ ต้องการสนับสนุน
จิตวิทยาที่ว่านักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน ในสังคมที่วิเศษประจำวันของนักเรียนย่อมจะ
มีความแตกต่างกันด้วย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงคำนึงถึงการจัดกลุ่มที่เหมาะสมกับ
ความถนัด ความสนใจที่ตรงกัน มีการทดสอบเป็นระยะ และไม่มี การสอบตก

3. การจัดแบบรวมหลายชั้น (Multi-Craded School) คือ การรวมตั้งแต่ 2 ชั้น
ขึ้นไปเป็นชั้นเดียว ความต้องการของแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันพอสมควร ปรัชญาเบื้องหลังการจัด
ชั้นเรียนแบบนี้ เฟเบอร์ และเชียร์สัน (Faber and Shearson. 1970 : 62) ให้ความ
เห็นว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกัน และแตกต่างไปจากตนเอง เพราะ

พฤติกรรมในด้านใดด้านหนึ่งของนักเรียน ส่วนหนึ่งได้จากการอยู่ร่วมกับคนที่พฤติกรรมมากกว่า ส่วนหนึ่งได้จากคนที่พฤติกรรมน้อยกว่า นอกจากนั้นเด็กที่มีอายุน้อยจะยึดเด็กโตกว่าเป็นแบบฉบับ

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอายุระหว่าง 6-12 ปี การจัดชั้นเรียนจะมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก การจัดชั้นเรียนทั้ง 3 แบบ มีความเหมาะสมกับเด็กตามลำดับของกลุ่มอายุ ซึ่งครูผู้สอนสามารถจัดได้ตามความเหมาะสมของลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอนได้ตามสมควร

การจัดครูเข้าสอน

การจัดครูเข้าสอน เป็นกิจกรรมหลักประเภทหนึ่งของการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนจะเป็นผู้นำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน ซึ่งมี 3 แบบคือ (สันต์ ธรรมบำรุง. 2530 : 162 - 164)

1. การจัดระบบครูประจำชั้น (Self Contained)
2. การจัดระบบครูประจำวิชา (Departmentalized)
3. การจัดระบบการสอนเป็นทีม (Team Teaching)

การจัดครูเข้าสอน ปกติต้องมีการเตรียมการไว้ก่อนเปิดภาคเรียน อาจจะให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาในการคัดเลือก หรือตามความสนใจของครูผู้สอน หรืออาจจะให้พิจารณาความถนัด ความเหมาะสมก็ได้

การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการเตรียมนักเรียนเพื่อการรับรู้เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร อาจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบคือ

1. จัดตามกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกัน เช่น ตามกลุ่มความสามารถทางสติปัญญา เช่น กลุ่มเด็กเรียนดี เรียนอ่อน ฯลฯ
2. จัดตามกลุ่มอายุ เป็นการจัดเด็กที่มีอายุใกล้เคียงกันให้มาเรียนชั้นเดียวกัน เช่น ในระดับอนุบาล และประถมศึกษา
3. จัดแบบคละกัน ทั้งเด็กเรียนดี เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน ให้เรียนอยู่ในชั้นเดียวกัน การจัดแบบนี้เป็นการส่งเสริมระบบอุปถัมภ์ไทย เพราะเด็กเรียนเก่งสามารถจะช่วย

เด็กที่เรียนอ่อน แต่มีข้อจำกัดคือการสอนเป็นไปด้วยความล่าช้า เพราะเด็กที่เรียนอ่อนจะถ่วงการเรียนเด็กเรียนเก่ง

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา การที่จะพิจารณาว่าจะจัดชั้นเรียนแบบใด การจัดครูเข้าสอน และการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนอย่างไร จะต้องอาศัยองค์ประกอบเป็นเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. อาคารสถานที่ เป็นสิ่งสำคัญที่จะเอื้ออำนวยในการจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน และการจัดนักเรียนเข้าชั้น
2. ทัศนคติของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนที่จะร่วมต่อการจัดแบบใดแบบหนึ่ง
3. วัสดุอุปกรณ์ การจัดแต่ละแบบต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ไม่เหมือนกัน
4. บุคลากร การจัดการเรียนการสอนมีความจำเป็นต่อองค์ความรู้ ความสามารถของบุคลากร จึงต้องมีการฝึกอบรมโดยเฉพาะ
5. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. การบริการหลักสูตร

การบริการหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่ครูภายในโรงเรียน ในด้านเอกสารหลักสูตร การจัดทำและจัดหางบประมาณ การจัดทำและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ปกติงานบริการหลักสูตรจะรวมถึงการให้บริการทางด้านวิชาการ การปรับปรุงแผนการสอน ตามที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 7 - 11) เสนอนะไว้ดังนี้

1. จัดหาและเตรียมเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน
2. บริการด้านหนังสือสำหรับนักเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่าน และหนังสืออ้างอิง
3. บริการสื่อการเรียน เช่น วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประกอบการสอน แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - 3.1 เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับฝึกหัดทำงานเบื้องต้น
 - 3.2 อุปกรณ์ประจำโรงเรียนสำหรับการดำรงโรงเรียนประถมศึกษา

3.3 เครื่องช่วยสอนที่เป็นเครื่องท่อนแรง ท่อนเวลาในการสอน

3.4 อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ เช่น วิทยุ เทปบันทึกเสียง โทรทัศน์ ฯลฯ

3.5 วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กระดาษ หมึกพิมพ์ ฯลฯ

4. การจัดให้มีศูนย์บริการด้านวิชาการ เพื่อให้เป็นแหล่งเก็บรวบรวมตำราเอกสาร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ และสื่อต้นแบบของกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดทำหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนควรมีผู้รับผิดชอบด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ และให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอน ปกติผู้ทำหน้าที่นี้ คือ ครูวิชาการของโรงเรียน หรือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

5. การปรับแผนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้การปรับแผนการสอนที่กรมวิชาการจัดทำขึ้น ทั้งนี้เพราะแผนการสอนเป็นสื่อที่ควรมีสำหรับครูนำไปใช้ในการเรียนการสอน จะช่วยให้ครูเตรียมการสอนได้ง่ายขึ้นและดีขึ้น ช่วงเวลาในการปรับแผนการสอนของกรมวิชาการมาเป็นแผนการสอนเฉพาะของโรงเรียนควรจะทำในระยะก่อนเปิดภาคเรียนของปีการศึกษา โดยกำหนดการสอน กำหนดผลความถี่รวมยอด และจุดประสงค์ ขยายเนื้อหาและกำหนดกิจกรรม ทำการวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาในบทเรียนแต่ละบท รวมทั้งกิจกรรมที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาหรือไม่อย่างไร กำหนดสื่อการเรียนและการประเมินผลให้เรียบร้อย โดยเพื่อให้สามารถนำไปใช้สอนได้จริง

6. การจัดและคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และแบบฝึกหัด ผู้บริหารควรร่วมกับครูในโรงเรียนพิจารณาคัดเลือกหนังสือจากหลายประเภท และหลายสำนักพิมพ์ เมื่อตกลงใจว่าจะใช้เล่มไหน ก็ควรจะได้จัดไว้เป็นชุด ทั้งหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม และแบบฝึกหัด นอกจากนั้นการบริการจัดหาวารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ สถิติตัวเลข และแหล่งวิทยาการในชุมชน ก็เป็นภารกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง

7. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้รับมอบอำนาจในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน จากเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ดำเนินการได้ตามระเบียบ ควรต้องมีการประชุมปรึกษาหารือ สำนักรว่าควรดำเนินการจัดซื้อ

วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการเรียนการสอน จึงดำเนินการตามระเบียบ ประการ
สำคัญวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้จะต้องมีปริมาณเพียงพอสำหรับการใช้สอยในแต่ละปีการศึกษานั้น ๆ

ในการให้บริการเกี่ยวกับหลักสูตรดังกล่าวมาแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควร
ถือว่าเป็นภารกิจอันสำคัญที่จะละเลยมิได้ และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยดำเนินการจัดทำ
จัดซื้อ จัดจ้าง ตามอำนาจหน้าที่โดยอาศัยกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติของราชการ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง
เด็กเป็นประการสำคัญ การบริการสุขภาพอนามัยจนถึงคุณภาพชีวิตและความสะดวกสบาย
ของผู้ให้หลักสูตรทุกฝ่ายอย่างเต็มที่

3. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
เพื่อให้เด็กเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน
เป็นกิจกรรมสำคัญเพราะเป็นกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ในทางปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่ครู
และเด็กร่วมกันทำ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับให้กระบวนการเรียนการ
สอนเป็นไปตามคู่มือครูและแผนการเรียน โดยการตรวจบันทึกการสอนกำหนดการสอน การติดตาม
ผลการเรียนของเด็กรวมทั้งการมาเรียน การขาดเรียน การรายงานผลการเรียนไปให้ผู้ปกครอง
ทราบตามกำหนด การจัดทำเอกสารทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียน ชื่อ และแบบ ปส. ต่าง ๆ และ
ให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียน เป็นต้น

คู่มือครูเป็นเอกสารสำคัญที่กรมวิชาการได้จัดทำขึ้น เพื่อครูจะได้ยึดเป็นแนวทางในการ
จัดกิจกรรมการสอน ปกติจะมีรายละเอียดให้ครูทราบว่าจะต้องทำอะไร จะใช้อุปกรณ์อะไร จะ
จัดห้องเรียนจัดนักเรียนเท่าไรจึงจะเหมาะสมกับบทเรียน เนื้อหาและกิจกรรมนั้น ๆ คู่มือครูจึงเป็น
สิ่งที่ครูผู้สอนจะมองข้ามมิได้ เพราะจะให้เป็นแนวทางในการทำแผนการสอน การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่โรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหาร
ร่วมกับคณะครูต้องจัดให้เรียบร้อย ปกติมักจะกระทำก่อนเปิดภาคเรียนตอนต้นปีการศึกษา การจัดตาราง
สอนจะต้องอาศัยคำที่แจ้งจากคู่มือครูและแผนการสอนเป็นหลัก ในการจัดทำตารางสอนโดยทั่วไป

มี 2 แบบคือ การจัดการการสอนแบบยืดหยุ่น ตารางสอนแบบไม่มีการกำหนดวิชาที่เรียน ว่างเวลาสำหรับการสอนแต่ละวันในสัปดาห์ ซึ่งเหมาะสำหรับครูผู้สอนประจำชั้น สามารถใช้เวลากับกิจกรรมการสอนได้ตามความเหมาะสม อีกแบบหนึ่งคือตารางสอนแบบเฉพาะวิชา ตารางสอนแบบนี้จะกำหนดเวลาและวิชาที่เรียนไว้คงที่ตายตัวเป็นคาบเวลาต่อวิชาที่สอน ซึ่งเหมาะกับครูประจำวิชาในโรงเรียนที่มีครูเพียงพอ

สำหรับผู้บริหาร ควรต้องมีตารางสอนรวมไว้ในห้องผู้บริหาร สำหรับตรวจสอบว่าครูแต่ละคน แต่ละชั้น ในช่วงเวลาใด ชั่วโมงใด มีการดำเนินการกิจกรรมการสอนวิชาใด อีกทั้งยังจะใช้เป็นเครื่องมือกำกับ ควบคุมการเรียนการสอนได้โดยสะดวก และสามารถจัดครูสอนแทนในกรณีครูลา หรือไม่สามารถทำการได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ได้อีกโสตหนึ่ง

การบันทึกการสอน เป็นการวางแผนการและการกำหนดเนื้อหา วิธีสอนของครูไว้ล่วงหน้า มักจะทำเป็นรายวัน รายสัปดาห์หรือรายเดือน ซึ่งผู้บริหารต้องมีหน้าที่ตรวจสอบว่าครูได้ดำเนินการไปอย่างไร แค่นั้น ดังนั้นจึงต้องมีการเรียกตรวจบันทึกการสอนของครูประจำชั้น

การตั้งเป้าหมายผลการเรียนของเด็ก การถึงอีกประการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรคำนึงการจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกับคณะครูภายในโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจให้เรียบร้อย คือ เอาคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการสอบครั้งแรกเป็นสภาพปัจจุบัน เป็นหลัก แล้วนำไปตั้งเป้าหมายของตนในภาคเรียนต่อไป จากนั้นครูก็จะนำคะแนนทั้งหมดของนักเรียนทุกคนมาเฉลี่ยเป็นเป้าหมายรายห้อง และทำเป็นรายชั้น ตลอดจนนำไปเป็นเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรเก็บไว้เป็นแผนกำกับการติดตามผลต่อไป

การติดตามผลการเรียนของเด็ก ผู้บริหารโรงเรียนควรติดตามผลการเรียนจากครูผู้สอนเป็นรายภาคเรียนเพื่อจะได้รายงานไปให้ผู้ปกครองทราบ รวมทั้งจะรายงานไปยังหน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัด ตามลำดับ ในการติดตามผลและการรายงานผลจะทำให้โรงเรียนทราบสถานะของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในส่วนที่โรงเรียนสามารถจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนได้ครบถ้วน

การจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่ักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ผู้สอนหรือครูประจำชั้น จัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนที่เรียนอ่อนแต่ละวิชา หรือมีปัญหาด้านการเรียนในแต่ละด้าน เพื่อโรงเรียนจะได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมได้ ซึ่งอาจจะใช้วิธีการสอนแบบตัวต่อตัวสอนเป็นกลุ่ม ในเวลาพักเที่ยง ก่อนเข้าเรียน หลังเลิกเรียน หรือในวันหยุดตามความเหมาะสม พร้อมกับการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นภารกิจสำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครูและนักเรียนซึ่งจะต้องอาศัยความอดทน ความเพียรพยายามของหลาย ๆ ฝ่ายจึงจะบรรลุผลสำเร็จ คือ เด็กมีความเจริญงอกงามไปในทางที่ดีดังที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร พุทธศักราช 2521 ดังนั้นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ควรต้องเปิดเด็กเป็นศูนย์กลาง หมายความว่ากิจกรรมต่าง ๆ เป็นของเด็ก โดยเด็กและเพื่อเด็ก ส่วนผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวก ตลอดจนบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ประถมศึกษาดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ไปตามคู่มือครู แผนการสอน บันทึกการสอน ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนเป็นหลัก

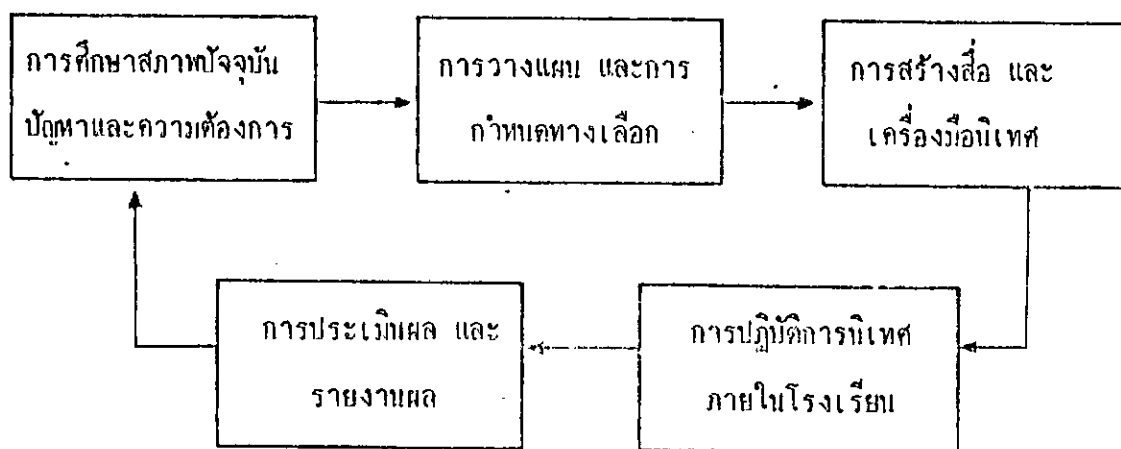
4. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การสร้างและจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่ครู และการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 16 - 26) ได้ให้ข้อเสนอแนะกิจกรรมเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. การนิเทศภายใน
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้สนับสนุนการใช้หลักสูตร
3. การจัดกิจกรรมและโครงการที่ส่งเสริมเนื้อหาของหลักสูตร

1. การนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียนลงไป ในการที่จะปรับปรุง ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการช่วยให้ครูปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในโรงเรียนเป็น การติดตามผลการใช้หลักสูตร และหาทางแก้ไขปัญหาค้นคว้าอันอาจจะเกิดขึ้น มีขั้นตอน ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายใน ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 16)

ขอบข่ายของงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลและประเมินผล เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามที่กฎหมายและระเบียบของทางราชการ กำหนดเป็นภารกิจโรงเรียนประถมศึกษา มี 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการการเงินและพัสดุ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน

2. การสร้างเครื่องมือที่สนับสนุนการใช้หลักสูตร มีหลายประการ คือ

2.1 เอกสาร เป็นสิ่งที่นิยมมากที่สุด เพราะทำได้ง่าย สะดวก ประหยัด ครูผู้สอนสามารถศึกษาทำความเข้าใจได้โดยไม่ต้องรื้ออ่าน จึงแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 1) เอกสารหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู แผนการสอน
- 2) เอกสารเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ แบบเรียนสำเร็จรูป ใบงาน

3) เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ ได้แก่ เอกสารเผยแพร่ข่าวคราวความเคลื่อนไหว

4) ชุดประกอบการสอน ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่มีความยุ่งยาก สลับซับซ้อน เช่น สไลด์เทป วีดิโอเทป

5) ศูนย์วิชาการโรงเรียน ศูนย์วิชาการเป็นแหล่งสำหรับเก็บรวบรวม ตำรา ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ และสื่อต้นแบบของกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.2 การผลิตชุดฝึกอบรม ชุดฝึกอบรมประกอบด้วย เอกสาร คำแนะนำ คู่มือแบบฝึกหัด เทปบันทึกเสียง แผนภูมิ แผนภาพ ภาพนิ่ง ฯลฯ ที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย

2.3 การจัดนิทรรศการ เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สามารถใช้ในการสนับสนุนให้ผู้สอนนำผลงาน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูล มาแสดงและแลกเปลี่ยนความคิด ทั้งยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครู นักเรียน เช่น การผลิตอุปกรณ์การสอน การศึกษาวิธีการสอน รูปแบบการสอนต่าง ๆ

2.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องประกอบ รวมทั้งการจัดปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ เช่น ถนนเข้าออก สระน้ำ สวนหย่อม สวนพฤกษชาติ มุมพักผ่อน สนามเอนกประสงค์ ไม้ดอก ไม้ประดับ ฯลฯ

2.5 การผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทั้งในด้านความรู้ การเพิ่มพูนทักษะการสอน ตลอดจนเครื่องช่วยในกระบวนการสอน สื่อการสอนประเภทนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นการฝึกทักษะ กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ได้แก่

3.1 กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

3.2 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3.3 โครงการอาหารกลางวัน

3.4 โครงการแนะแนวอาชีพ

3.5 กิจกรรมการแข่งขันกีฬาและนันทนาการ

3.6 กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด

3.7 กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้เด็กนักเรียนบรรลุจุดหมายในหลักสูตรทั้งสิ้น ซึ่งแต่ละกิจกรรมแต่ละโครงการมีรายละเอียดในการดำเนินงานแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ และลักษณะงานแต่ละชนิด ซึ่งบางกิจกรรมก็เป็นกิจกรรมที่มีในหลักสูตร บางโครงการก็เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนประถมศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ซึ่งเป็นปรัชญาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียนใน 4 ด้าน สามารถสรุปบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ ดังนี้

1. เป็นผู้รับผิดชอบทางการศึกษาทั้งหมดของโรงเรียน กล่าวคือ จะต้องจัดการศึกษาให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาของชาติ

2. เป็นผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน โดยให้แผนงานทางวิชาการเป็นเครื่องมือ พร้อมกับมีการแบ่งงาน มอบหมายงานให้ครูผู้สอนแต่ละคนอย่างเหมาะสมและคิดตามให้ความช่วยเหลือแก่ครูตามสมควร

3. เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด และให้โอกาสแก่ครูทุกคนในการแสดงความสามารถทางการสอนทุกชั้น รวมทั้งการจัดนักเรียนเข้าชั้น

4. เป็นผู้ควบคุมในการหาความเข้าใจหลักสูตร แผนการสอน การใช้สื่อการสอน

5. ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้ครูจัดทำโครงการสอนเป็นรายวิชา หรือรายกลุ่ม ประสพการณ์ รวมทั้งการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่จำเป็นไว้เป็นสมบัติของโรงเรียนตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร

6. ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่ครูในการจัดทำแผนการสอน และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
7. มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือและสื่อในการนิเทศ และการให้คำปรึกษาหารือ ช่วยเหลือแนะนำ บริการและติดตามการให้หลักสูตร
8. เป็นผู้นำในการวัดผลและประเมินผล การจัดทำข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อทดสอบ
9. เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการสอน ในกรณีที่ครูไม่สามารถทำการสอนได้ ตนเองต้องสอนแทนได้ หรือหาผู้อื่นเข้าสอนแทน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีตารางสอนไว้และเป็นผู้ดำเนินการจัดการตารางสอน
10. เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนจัดบริการพิเศษต่าง ๆ แก่ครู เช่น จัดนิทรรศการผลงานครูและนักเรียน จัดศูนย์บริการด้านวิชาการ ศูนย์แนะแนวการศึกษา ให้บริการโสตทัศนูปกรณ์ ฯลฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา ตลอดจนงานวิจัยระดับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ในด้านการบริหารหลักสูตร

ชนะพนิช สุรมิตรไมตรี (2528) ได้วิจัยเรื่อง "การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยให้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูสายสนับสนุนการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาในการวางแผน การประสานงาน และความร่วมมือของบุคลากร เช่น เกี่ยวกับการนำทรัพยากรในห้องเรียนมาใช้เป็นปัจจัยประกอบการเรียนการสอนในวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนในด้านการใช้เวลาการสอนที่มีปัญหาในเรื่องความร่วมมือของบุคลากร การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มีปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากร

แนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ พบว่าปัญหาในด้านบุคลากรเสนอให้วิธีประชุม
อบรม สังเกต และการฝึกอบรม ปัญหาการจัดการก็เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยเสนอแนะให้วิธีการ
ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนปัญหาการนิเทศและติดตามผล ผู้บริหารทำได้ในระดับปานกลาง

2. การนำหลักสูตรไปใช้

นิตยา จรรณผลฐิติ (2529) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม ทักษะภาษาไทย ครู
สอนภาษาไทยทั้งประถมศึกษาปีที่ 2 ครูสอนภาษาไทยทั้งประถมศึกษาปีที่ 4 และครูสอนภาษาไทย
ทั้งประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีการวางแผนโดยครูมีส่วนร่วม มีการจัดทำ
แผนการสอนย่อย มีการเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละบทเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ
เพื่อการใช้หลักสูตรมีการวางแผนล่วงหน้าโดยที่วัตถุประสงค์การติดตามผลและการนิเทศภายใน
ของผู้บริหาร รวมทั้งให้วิธีการสอนของครู โรงเรียนจัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียน
การสอน นอกจากนี้ยังพบว่าสิ่งที่โรงเรียนต้องการเพิ่มคือ เอกสารอ้างอิง เช่น พจนานุกรมและ
ศัพท์านุกรม โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่พอเพียงกับการจัดทำเอกสารหลักสูตร การผลิต
การจัดหา และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ที่ผู้วิจัยค้นพบคือ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การ
สอน สภาพการใช้หลักสูตร รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน ที่สำคัญคือ เวลาไม่เพียงพอ เอกสาร
หลักสูตรมีน้อย ขาดแคลนห้องเรียน อยู่ใกล้สถานที่เสี่ยงรบกวนตลอดเวลา ตลอดจนขาดบุคลากร
ที่จะให้ความรู้แก่ครูในด้านการใช้หลักสูตร

พิชารมณธ์ จิตรโต (2526) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตร
และปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน
ที่ตั้งอยู่เขตชั้นในและเขตชั้นนอก ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารและครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 คือ ปัญหาการจัดครูเข้าสอน ส่วนปัญหาการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดผลและประเมินผล มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาของผู้บริหารในเขตพื้นที่กับเขตพื้นที่นอกมีปัญหาดifferentกันในการใช้หลักสูตร ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาของผู้บริหารกับครูทั้งในเขตพื้นที่และเขตพื้นที่นอกในประเด็นอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติ

กิตติศักดิ์ เปรมสุข (2524) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก" โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 110 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

ผู้บริหารมีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยปานกลางทั้ง 3 ด้าน จากการเปรียบเทียบปัญหางานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน ตามตัวแปรวิถีทางวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวิถีทางวิชาชีพครูต่างกัน มีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน เท่าเดียวกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีเจตคติต่อหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ต่างกัน มีปัญหาด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ตรงกันข้ามกับผู้บริหารที่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้านต่างกัน

3. ด้านเนื้อหาหลักสูตร

ประพันธ์ พรหมมณี (2526) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา" โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา นักวิชาการ คณะกรรมการการประถมศึกษา และผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ รวม 5 กลุ่ม จำนวน 449 คน และศึกษาเนื้อหาที่กำหนดเป็นหลักสูตรในกลุ่มประสบการณ์ตามลักษณะโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 142 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า

เนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดสงขลาตามความมุ่งหมายที่ศึกษา รวมทั้งสิ้น 82 เรื่อง เนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา แยกตามกลุ่มประสบการณ์คือ กลุ่มทักษะภาษาไทยมีเพียง 8 เรื่อง ทักษะคณิตศาสตร์เพียง 5 เรื่อง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ที่วัดจำนวน 37 เรื่อง กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจำนวน 15 เรื่อง และกลุ่มการงานและทักษะอาชีพจำนวน 17 เรื่อง ส่วนเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการมี 60 เรื่อง

จากการศึกษาเอกสารตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งในด้านการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และด้านเนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น จึงพอจะสรุปขอบข่ายของปัญหาได้ว่า ผู้บริหารมีปัญหาในการบริหารและบริการหลักสูตร การปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เช่น การวัดผลประเมินผล ตลอดจนการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งยังไม่เป็นระบบที่ดี ทำให้ไม่สามารถควบคุมได้อย่างทั่วถึง และเป็นรูปธรรม จึงควรหาทางปรับส่วนที่บกพร่อง สร้างเสริมส่วนที่ขาดเพื่อให้เกิดความสมดุลทางการศึกษา อีกทั้งค้นหาบทบาทที่ควรปฏิบัติจริงของผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน เพื่อที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญของชาติตามแผนนโยบายของรัฐ ซึ่งเป็นความมุ่งหมายของการศึกษาคั้ง

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน ประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน และ
วิสัยทัศน์ของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในแต่ละด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด ชัยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 7,895 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2531 จำนวน 748 คน

1.2 ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่ปฏิบัติงานจริงในปี การศึกษา 2531 จำนวน 7,147 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 618 คน การเลือก กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 แบ่งกลุ่มประชากรที่จะศึกษาออกเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงเรียนคือ โรงเรียนขนาดใหญ่มาก โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดเล็กมาก ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2531. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะรวมโรงเรียนขนาดใหญ่มากกับโรงเรียนขนาดใหญ่เข้าด้วยกันเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ สามารถแบ่งประชากรที่จะศึกษาได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 101 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 332 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 200 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กมาก 115 โรงเรียน

2.2 เมื่อแบ่งกลุ่มประชากรแล้ว เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยให้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยให้เกณฑ์สัดส่วนของเกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น .05 จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน 254 คน ครูผู้สอน 364 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	101	34 ✓	1,924	98 ✓
ขนาดกลาง	332	113 ✓	3,845	196 ✓
ขนาดเล็ก	200	68	922	47 ✓
ขนาดเล็กมาก	115	39	456	23 ✓
รวม	748	254	7,147	364

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พร้อมกับศึกษาแบบการวัดของลิเคิร์ต (Likert) แล้วนำไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 กำหนดขอบเขตของแบบสอบถามให้มีเนื้อหาแบ่งวัดใน 4 ด้านคือ

1.2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

1.2.2 ด้านการบริการหลักสูตร

1.2.3 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1.2.4 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1.3 สร้างเครื่องมือโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 มาร่างเป็นแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครบตามข้อ 1.2 พร้อมกับกำหนดคำถามแบบปลายเปิดไว้รวม 4 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อสังเกตแบบใน 4 ด้าน ตามข้อ 1.2

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำ แก้ไข ให้มีความถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ไปเสนอขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทางหลักสูตร เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Face Validity) ของแบบสอบถาม

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะโนด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้ รวม คะแนนของแต่ละคน จัดเรียงคะแนนจากสูงไปหาต่ำ แล้วตัดเอา 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูง และ 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มต่ำ มาหาค่าสถิติพื้นฐาน แล้วใช้ t-test (Walpole. 1972 : 161) ทดสอบความแตกต่างของคะแนน

เป็นรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแล้วเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ในที่นี้เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป คัดเลือกไว้ได้ 64 ข้อ จากจำนวน 72 ข้อ

1.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกได้ไปทดสอบ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของ ครอนแบค (Cronbach, 1970 : 126) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9546 ซึ่งนับว่าเป็นค่าความเชื่อมั่นสูงมาก อยู่ในเกณฑ์พอที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามวัดความคิดเห็นซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านสถานภาพของผู้ตอบ แบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตร จำนวน 19 ข้อ ด้านการบริการหลักสูตร จำนวน 19 ข้อ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำนวน 13 ข้อ รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดสำหรับให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 13 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ และให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปมอบให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอแต่ละแห่งด้วยตนเอง โดยได้บรรจุใส่ซองถึงผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ส่งได้เรียบร้อยแล้ว พร้อมกับนัดหมายวันมารับแบบสอบถามคืนจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 618 ฉบับ แยกเป็นของผู้บริหารโรงเรียน 254 ฉบับ ครูผู้สอน 364 ฉบับ

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 540 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.38 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 534 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.41 เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 6 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 1.11 แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.70 เป็นแบบสอบถามของครูผู้สอนจำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.32

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระที่จำแนกไว้ โดยใช้สถิติพื้นฐานร้อยละของแต่ละกลุ่ม รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงร้อยละสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานการณ์		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิทางวิชาชีพครู	- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	174	73.11	201	67.91
	- ต่ำกว่าปริญญาตรี	64	26.89	95	32.09
รวม		238	100.00	296	100.00
ประสบการณ์ในการบริหาร/สอน	- 1-5 ปี	54	22.69	58	19.59
	- 5-10 ปี	42	17.65	53	17.91
	- 10 ปีเต็มขึ้นไป	142	59.16	185	62.50
รวม		238	100.00	296	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียน	- ขนาดใหญ่	46	19.33	54	18.24
	- ขนาดกลาง	90	37.82	121	40.88
	- ขนาดเล็ก	65	27.30	67	22.64
	- ขนาดเล็กมาก	37	15.55	54	18.24
รวม		238	100.00	296	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ใช้สถิติพื้นฐานค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมเป็นรายด้านและรายข้อ เพื่อศึกษาวิเคราะห์การนำหลักสูตร ไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนทั้ง 4 ด้าน ในส่วนการแปลผลมาใช้เกณฑ์ตามแนวของ เบสต์ (Best. 1970 : 204 - 208) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติโดยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติโดย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้ t-test ทดสอบสมมติฐาน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้ F-test ทดสอบสมมติฐาน

4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกจ่ายไปไว้ในตอนที่ 3 ซึ่งไม่ได้วิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อให้เห็นแนวทางประกอบการอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องหมาย

1.1 หากค่าความแปรปรวนของแบบสอบถาม ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และภักดา สายยศ. 2528 : 62 - 63)

$$S^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

X แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หากค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงที (t-distribution) ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และภักดา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ใช้สูตร (โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สันตุระเวช. 2527 : 243)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 74)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยความถี่เห็นของผู้บริหาร

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยความถี่เห็นของครูผู้สอน

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนความถี่เห็นของผู้บริหาร

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนความถี่เห็นของครูผู้สอน

n_1 แทน จำนวนผู้บริหาร

n_2 แทน จำนวนครูผู้สอน

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระด้านประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F-distribution

MS_b แทน ความแปรปรวน Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	SS_b	$P - 1$	MS_b	MS_b
ภายในกลุ่ม	SS_w	$N - P$	MS_w	MS_w
รวม	SS_t	$N - 1$		

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F-distribution

SS_b แทน ผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

P แทน จำนวนกลุ่ม

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน (Variance)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ขั้นแบ่งความอิสระ (Degree of Freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การแสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ตามองค์ประกอบที่สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

1. ด้านการบริหารหลักสูตร
2. ด้านการบริการหลักสูตร
3. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
4. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 2 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ตามองค์ประกอบคือ การบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามตัวแปรอิสระด้าน วุฒิทางวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการบริหาร และ ขนาดของโรงเรียน ในรูปตารางดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครู แบ่งเป็นสองระดับคือ ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีหรือสูงกว่า และผู้ที่สำเร็จการศึกษาคต่ำกว่าปริญญาตรี

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร แบ่งเป็นสามระดับคือ ตั้งแต่ 5 ปีลงมา สูงกว่า 5 ปีแต่ไม่เกิน 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็นสี่ขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดเล็กมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences) ในการหาค่าสถิติต่าง ๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง

ตอนที่ 1. การแสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำแนกโดยรวมทุกด้าน และเป็นรายข้อแต่ละด้าน ดังแสดงในตาราง 3 - 7

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร โดยรวมเป็นรายด้านแต่ละด้าน

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.868	0.854	3.698	0.913
2. ด้านการบริการหลักสูตร	3.449	0.794	3.183	0.881
3. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.924	0.753	3.726	0.966
4. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.739	0.827	3.626	1.024
รวม	3.745	0.807	3.558	0.946

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้โดยรวมน้อยในเกณฑ์มาก เว้นเฉพาะที่เป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารปฏิบัติภารกิจด้านการบริการหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการบริหารหลักสูตรเป็นรายข้อ

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	N = 238		N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. มีการกำหนดปรัชญาของโรงเรียน	2.771	1.295	2.705	1.129
2. ให้คณะครูร่วมกันกำหนดปรัชญาของโรงเรียน	3.161	1.039	3.204	1.085
3. มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน	4.495	0.722	4.506	0.688
4. เป้าหมายของโรงเรียนกำหนดไว้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	3.296	0.963	3.191	0.999
5. จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	4.019	0.796	3.033	0.920
6. ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน	3.942	0.959	3.675	1.074
7. มอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนให้ครูปฏิบัติโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ	4.257	0.747	3.069	0.994
8. ให้ความช่วยเหลือแก่ครู และร่วมแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตร	3.049	1.100	3.445	1.101
9. ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน การใช้สื่อและการใช้หลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนอยู่เสมอ	4.504	0.607	4.317	0.730
10. ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันต่าง ๆ ที่จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นประจำ	4.495	0.852	4.243	0.771
11. จัดให้ครูที่ได้รับการฝึกอบรมมาถ่ายทอดความรู้แก่ครูภายในโรงเรียนทุกครั้ง	3.981	0.832	3.769	0.994

ตาราง 4 (ต่อ)

การนำหลักสูตรไปใช้ ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	N = 238		N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
12. กำกับดูแลและส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนเต็มเวลาตามหลักสูตร	4.295	0.634	4.170	0.734
13. กำกับดูแลและส่งเสริมให้ครูได้ประพฤติกปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และจรรยาวิชาชีพครู	4.400	0.645	4.255	0.729
14. ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.301	0.605	4.392	0.660
15. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูเป็นหลักในการบรรจุขั้วและกำลังใจ	3.256	1.049	3.204	1.055
16. พิจารณาความถี่ความชอบของบุคลากรในโรงเรียนโดยให้ระบบคุณธรรมเป็นเกณฑ์	4.057	0.640	4.147	0.719
17. วางแผนการให้อุปกรณ์และวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า	4.504	0.607	4.317	0.730
18. จัดนักเรียนเข้าชั้นตามความเหมาะสมเรียบร้อยก่อนเปิดภาคเรียนทุกปีการศึกษา	3.161	1.039	2.705	1.129
19. กำกับดูแลและบริหารงานการเงินอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้	3.552	1.092	3.932	1.099
ค่าเฉลี่ย	3.868	0.854	3.698	0.913

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณเองปฏิบัติภารกิจด้านการบริหารหลักสูตรโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติมากที่สุดในเรื่อง ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสอน การใช้สื่อและการใช้หลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนอยู่เสมอ ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันต่าง ๆ ที่จัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นประจำ วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ผู้บริหารปฏิบัติปานกลางในเรื่อง การกำหนดปรัชญาโรงเรียน ให้คณะครูร่วมกันกำหนดปรัชญาของโรงเรียน เป้าหมายของโรงเรียนกำหนดไว้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูเป็นหลักในการนำร่องขวัญและกำลังใจ และจัดนักเรียนเข้าชั้นตามความเหมาะสมเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนทุกปีการศึกษา ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าตนเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

ส่วนครูมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารโรงเรียนปฏิบัติภารกิจในด้านการบริหารหลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติมากที่สุดในเรื่อง มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน ข้อที่ครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลางคือ มีการกำหนดปรัชญาของโรงเรียน ให้คณะครูร่วมกันกำหนดปรัชญาของโรงเรียน เป้าหมายของโรงเรียนกำหนดไว้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ มอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนให้ครูปฏิบัติโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ครูและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครู เป็นหลักในการนำร่องขวัญและกำลังใจ และจัดนักเรียนเข้าชั้นตามความเหมาะสมเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนทุกปีการศึกษา ส่วนเรื่องอื่น ๆ ครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

แต่ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าตนเองปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่ครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติมาก คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสอน การใช้สื่อและการใช้หลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนอยู่เสมอ ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันต่าง ๆ ที่จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นประจำ และมีบางเรื่องที่คุณบริหารมีความเห็นว่าตนเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ในขณะที่ครูเห็นว่าปฏิบัติปานกลาง คือ จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ และความสนใจ และมอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนให้ครูปฏิบัติโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านการบริการหลักสูตรเป็นรายข้อ

การนำหลักสูตรไปใช้ ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. บริการด้านเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนแบบ ป.ศ. ต่าง ๆ จนเพียงพอ	3.800	0.903	3.293	1.120
2. จัดหาและคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้บริการจนเพียงพอและเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา	3.523	0.991	3.171	0.669
3. บริการสื่อการสอนที่เป็นโสตทัศนูปกรณ์ เช่น วิทยู เทป ภาพเลื่อน เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.903	0.909	2.974	1.046
4. จัดหาวารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือเสริมความรู้เรื่องอื่น ๆ ไว้บริการอย่างสม่ำเสมอ	3.635	0.684	3.121	0.737
5. จัดซื้อ จัดทำ จัดหา วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน	3.223	0.654	3.072	1.055
6. จัดเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพให้การใช้ได้คืออยู่เสมอ	3.434	0.491	3.002	0.699
7. แสวงหางบประมาณทั้งทางราชการและเอกชน กองการต่าง ๆ มาสำหรับใช้สอยในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	3.134	0.579	3.041	0.688
8. กำกับดูแลให้มีการใช้สื่อการสอนอย่างคุ้มค่า	3.474	0.760	3.075	1.032
9. จัดให้มีและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มุมหนังสือ จนเกิดประโยชน์แก่ครูและนักเรียน	3.457	0.855	3.182	0.691

ตาราง 5 (ต่อ)

การนำหลักสูตรไปใช้ ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	N = 238		N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. จัดให้มีการบริการด้านต่าง ๆ แก่ักเรียน เช่น ห้องพยาบาล อาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์ และทุนการศึกษา	3.155	0.625	3.072	0.778
11. จัดบริการทางคำแนะนำทางการศึกษาและอาชีพ ซึ่งมีการรับผิดชอบโดยเฉพาะ	2.483	0.718	2.246	0.974
12. ควบคุมดูแลให้มีการจัดทำระเบียบระเบียบ บัตรสุขภาพ ทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน พร้อมทั้งมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการใช้	3.726	0.568	3.004	0.980
13. จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้มีลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.028	1.003	3.431	0.621
14. จัดให้ศูนย์บริการด้านวิชาการแก่นักเรียนโดยมีการรับผิดชอบตลอดเวลา	2.354	1.315	2.464	0.815
15. มีการปรับแผนการสอนมาเป็นแผนการสอนเฉพาะของโรงเรียนตามความพร้อมและความเหมาะสมของท้องถิ่น	2.465	1.326	2.325	1.216
16. จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ในแบบ ป.02 ว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียนเพื่อจัดทำกำหนดการสอนและการวัดผล	4.066	0.643	3.411	0.963
17. เตรียมห้องเรียน ห้องประกอบต่าง ๆ ไว้จนเพียงพอกับประโยชน์ใช้สอย	4.056	0.542	4.051	0.784

ตาราง 5 (ต่อ)

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
18. สำรวจและดูแลเด็กในเขตบริการของโรงเรียนให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง	4.516	0.981	4.392	1.126
19. ประสานสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเป็นประจำ	4.104	0.536	4.156	0.742
ค่าเฉลี่ย	3.449	0.794	3.183	0.881

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้บริหารที่ความึกเห็นว่าคุณเองปฏิบัติภารกิจด้านการบริการหลักสูตรโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดในเรื่อง สำรวจและดูแลเด็กในเขตบริการให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่องบริการด้านเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนเพียงพอ จัดหาและคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้บริการจนเพียงพอและเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนแต่ละปีการศึกษา จัดซื้อ จัดทำและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน ควบคุมดูแลให้มีการจัดทำระเบียบสะสมอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการใช้ จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้มีลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ไปแบบ ป.02 ว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอนและวัดผล เตรียมห้องเรียน ห้องประกอบอื่น ๆ ไว้จนเพียงพอ กับประโยชน์ใช้สอย ประสานสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเป็นประจำ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าคุณเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ส่วนครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติภารกิจด้านการบริการหลักสูตรโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติมากในเรื่อง เตรียมห้องเรียน ห้อง

ประกอบอื่น ๆ ไว้เพียงพอกับประโยชน์ที่ใส่สอย ประสิทธิภาพกิจการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ เป็นประจำ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง

แต่มีข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าตนเองปฏิบัติมากที่สุด ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติมาก คือ การสำรวจเด็กในเขตบริการให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และมีข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าตนเองปฏิบัติมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลางคือ การบริการด้านเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนจนเพียงพอ จัดหาและคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้บริการจนเพียงพอและเรียบร้อยก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา จัดซื้อ จัดทำและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน ควบคุมดูแลให้มีการจัดระเบียบส้วม บัณฑิตสุขภาพและทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน พร้อมทั้งมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการใช้ จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้ลักษณะที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นรายข้อ

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. กำกับดูแลให้ครูเตรียมการสอน และจัดทํานันทนาการสอนเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3.800	0.903	3.293	1.135
2. มีการตรวจบันทึกการสอนของครูทุกวัน หรือทุกสัปดาห์เป็นประจำ	4.057	0.705	3.899	0.865
3. ควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและหลักการเรียนรู้	4.371	0.654	4.185	0.787
4. มีส่วนร่วมในการจัดการรายงานทุกปีการศึกษา	2.981	0.909	2.915	1.046
5. จัดให้มีตารางสอนรวมทั้งโรงเรียนไว้ในห้องผู้บริหาร เพื่อตรวจสอบการดำเนินการเรียนการสอน	3.781	0.759	3.672	1.055
6. มีส่วนร่วมหรือรับรู้ในการจัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูลา หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	4.342	0.552	3.893	1.027
7. กำกับดูแลให้มีการจัดทำเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น และของโรงเรียน	4.236	0.491	3.956	0.852
8. ดำเนินการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับระเบียบ และหลักการวัดผล	3.771	0.769	3.875	1.032
9. ติดตามผลการเรียนของเด็กเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น เพื่อจะได้ทราบสถานะของเด็ก	3.457	0.855	3.182	1.091

ตาราง 6 (ต่อ)

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. ควบคุมดูแลให้ครูรายงานผลการเรียนของเด็กต่อผู้บริหาร ต่อผู้ปกครองตามกำหนด	4.314	0.626	4.174	0.778
11. กำกับดูแลให้ครูสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนในแต่ละ กลุ่มประสบการณ์	4.247	0.588	4.164	0.793
12. จัดให้ครูได้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการ เรียนตามโอกาสอันควร	4.028	1.033	3.888	0.988
13. มีการตรวจสอบการสอนซ่อมเสริมของครูจากเอกสาร หลักฐานบันทึกอยู่เสมอ	3.638	0.942	3.356	1.115
ค่าเฉลี่ย	3.924	0.753	3.726	0.966

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าคุณเองปฏิบัติภารกิจด้านการ
ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า
ผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในเรื่อง มีส่วนร่วมในการจัดการการสอนทุกปีการศึกษา ติดตาม
ผลการเรียนของเด็กเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น เพื่อจะได้ทราบสถานะของเด็ก ส่วนใน
เรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าคุณเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

ส่วนครูผู้สอนมีความเห็นว่าคุณบริหารปฏิบัติภารกิจด้านการดำเนินการเรียนการสอน
ตามหลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์
ปานกลางในเรื่อง กำกับดูแลให้ครูเตรียมการสอนและจัดทำบันทึกการสอนเป็นประจำ มีส่วนร่วม
ในการจัดการสอนทุกปีการศึกษา ติดตามผลการเรียนของเด็กเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น

เพื่อจะได้ทราบสถานะของเด็ก มีการตรวจสอบการสอนซ่อมเสริมของครูจากเอกสาร หลักฐานบันทึกอยู่เสมอ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

แต่มีข้อที่ผู้บริหารมีความเห็นว่าตนเองปฏิบัติมากในขณะที่ครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง คือ กำกับดูแลให้ครูเตรียมการสอนและจัดทำแผนการสอนเป็นประจำ มีการตรวจสอบการสอนซ่อมเสริมจากเอกสารหลักฐานบันทึกอยู่เสมอ

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเป็นรายชื่อ

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 238		ครูผู้สอน N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. มีการแต่งตั้งคณะผู้ให้เทศภายในอย่างเป็นระบบ	2.809	1.093	2.686	1.121
2. นิเทศภายในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.066	1.068	2.887	1.135
3. มีการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศไว้ได้อย่างเพียงพอกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	3.029	1.222	2.968	1.277
4. การนิเทศภายในครอบคลุมทั่วงานทั้ง 6 ทวณภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา	3.847	0.855	3.404	1.125
5. ส่งเสริมให้มีการผลิตเอกสารต่าง ๆ เช่น แบบเรียนสำเร็จรูป ชุดประกอบการสอน	4.056	0.542	4.051	0.784
6. มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	3.819	0.757	3.556	1.049
7. ส่งเสริมให้มีการผลิตเรื่องช่วยสอนเพื่อใช้ประกอบการสอน	4.104	0.536	4.156	0.742

ตาราง 7 (ต่อ)

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	N = 238		N = 296	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เช่น กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ตลอดจนโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	4.056	0.642	4.051	0.784
9. ปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาดร่มรื่นสวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน	3.847	0.855	3.404	1.125
10. จัดและดูแลให้มีการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	3.019	0.757	3.556	1.049
11. ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ	4.410	0.536	4.155	0.714
12. กำกับดูแลและควบคุมให้มีการอยู่เวรยาม รักษาอาคารสถานที่และทรัพย์สินของทางราชการ	4.513	0.936	4.312	1.030
13. ให้กรรมการศึกษาได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	4.038	0.948	3.954	1.381
ค่าเฉลี่ย	3.739	0.827	3.626	1.024

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณเองปฏิบัติภารกิจด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในเรื่อง มีการแต่งตั้งคณะผู้นิเทศภายในอย่างเป็นระบบ นิเทศภายในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศไว้อย่างเพียงพอกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารเห็นว่าคุณเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

ส่วนครูมีความเห็นว่าคุณบริหารปฏิบัติภารกิจด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลางในเรื่อง มีการแต่งตั้งคณะผู้นิเทศภายในอย่างเป็นระบบ นิเทศภายในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างเครื่องมือนิเทศไว้อย่างเพียงพอกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในครอบคลุมขอบข่ายงานทั้ง 6 ตามภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา และเรื่องการปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ครูผู้สอนมีความเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

แม้ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าคุณเองปฏิบัติมากในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง คือ การนิเทศภายในครอบคลุมขอบข่ายงานทั้ง 6 ตามภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา ปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน และมีข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าคุณเองปฏิบัติมากที่สุด แต่ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติมาก คือ การกำกับ ดูแล และควบคุมให้มีการอยู่เวรยามรักษาอาคารสถานที่และทรัพย์สินของทางราชการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระด้านวิถีทางวิชาชีพครู ด้านประสบการณ์ในการบริหาร และด้านขนาดของโรงเรียน ดังแสดงในตาราง 8 - 24

ตาราง 8 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครู ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับคือ วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ปริญญาตรีขึ้นไป		ต่ำกว่าปริญญาตรี		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.031	0.646	3.969	0.312	2.310 *
2. ด้านการบริการหลักสูตร	3.739	0.782	3.647	0.128	2.980 **
3. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.889	0.883	3.869	1.085	0.632
4. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.669	1.230	3.607	0.326	2.130 *
ค่าเฉลี่ย	3.832	0.885	3.780	0.463	2.012 *

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริการหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนด้านการบริหารหลักสูตร

ประสบการณ์ในการบริหาร	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ตั้งแต่ 5 ปีลงมา	54	4132	4.027	0.7053
สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	42	3187	3.994	0.8989
ตั้งแต่ 10 ปีเต็มขึ้นไป	142	10829	4.014	0.9635
ค่าเฉลี่ย	238	18148	4.012	0.8559

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ปฏิบัติ
ภารกิจในด้านการบริหารหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 10 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ใน
การบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	10.1745	5.0872	.0588
ภายในกลุ่ม	235	20323.3978	86.4825	
รวม	237	20333.5623		

$$F_{.05 (2,235)} = 19.49$$

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานภารกิจในด้านการบริหารหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนด้านการบริการหลักสูตร

ประสบการณ์ในการบริหาร	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ตั้งแต่ 5 ปีลงมา	52	3763	3.668	0.9488
สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	42	2963	3.713	0.9899
ตั้งแต่ 10 ปีเพิ่มขึ้นไป	142	10081	3.737	0.6512
ค่าเฉลี่ย	238	16807	3.706	0.8633

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ปฏิบัติ
ภารกิจในด้านการบริการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ใน
การบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	67.1600	33.5800	.3709
ภายในกลุ่ม	235	21275.0459	90.5319	
รวม	237	21342.2059		

$$F_{.05} (2, 235) = 19.49$$

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจในด้านการบริการหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ประสบการณ์ในการบริหาร	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ตั้งแต่ 5 ปีลงมา	52	2800	3.989	0.5145
สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	42	2104	3.853	0.5684
ตั้งแต่ 10 ปีเต็มขึ้นไป	142	7354	3.984	0.6617
ค่าเฉลี่ย	238	12258	3.942	0.5815

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ปฏิบัติ
ภารกิจในการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ใน
การบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านดำเนินการเรียนการสอน
ตามหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	120.5481	60.2741	1.1424
ภายในกลุ่ม	235	12398.3586	52.7590	
รวม	237	12518.9067		

$$F_{.05} (2, 235) = 19.49$$

จากตาราง 14 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีความ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจในการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ประสบการณ์ในการบริหาร	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ตั้งแต่ 5 ปีลงมา	52	2551	3.634	0.4895
สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	42	1935	3.544	0.5427
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	142	6823	3.696	0.6645
ค่าเฉลี่ย	238	11309	3.625	0.5656

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ปฏิบัติ
ภารกิจในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ใน
การบริหารต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริม
การใช้หลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	159.0630	79.5315	1.5417
ภายในกลุ่ม	235	12123.1634	51.5879	
รวม	237	12282.2264		

$$F_{.05} (2, 235) = 19.49$$

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน
เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตร

ขนาดของโรงเรียน	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ขนาดใหญ่	46	3486	3.989	0.5102
ขนาดกลาง	90	6891	4.030	0.7152
ขนาดเล็ก	65	5002	4.050	0.8555
ขนาดเล็กมาก	37	2769	3.939	0.4798
รวม	238	18148	4.002	0.6402

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการบริหารหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	124.7409	41.5803	.4787
ภายในกลุ่ม	234	20323.9696	86.8545	
รวม	237	20448.7105		

$$F_{.05} (3, 234) = 8.54$$

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการบริหารหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน
เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร

ขนาดของโรงเรียน	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ขนาดใหญ่	46	3247	3.715	0.5056
ขนาดกลาง	90	6525	3.757	0.7703
ขนาดเล็ก	65	4559	3.692	0.9564
ขนาดเล็กมาก	37	2553	3.632	0.4398
รวม	238	16784	3.699	0.6680

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการบริการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการบริการหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	159.9581	53.3194	.5890
ภายในกลุ่ม	234	21182.6277	90.5240	
รวม	237	21342.5858		

$$F_{.05 (3,234)} = 8.54$$

จากตาราง 20 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการบริการหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน
เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ขนาดของโรงเรียน	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ขนาดใหญ่	46	2377	3.975	0.7955
ขนาดกลาง	90	4644	3.969	0.4287
ขนาดเล็ก	65	3356	3.972	0.5803
ขนาดเล็กมาก	37	1871	3.890	0.9584
รวม	238	12248	3.952	0.6907

จากตาราง 21 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 22 การวิเคราะห์แปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	34.4933	11.4978	.2153
ภายในกลุ่ม	234	12496.7483	53.4049	
รวม	237	12531.2416		

$$F_{.05} (3, 234) = 8.54$$

จากตาราง 22 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน
เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ขนาดของโรงเรียน	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
ขนาดใหญ่	46	2176	3.639	0.8725
ขนาดกลาง	90	4307	3.681	0.4506
ขนาดเล็ก	65	3077	3.641	0.4961
ขนาดเล็กมาก	37	1727	3.590	0.8905
รวม	238	11287	3.638	0.6774

จากตาราง 23 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง 24 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน
ต่างกันเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	42.6308	14.2103	.2715
ภายในกลุ่ม	234	12245.7752	52.3324	
รวม	237	12288.4060		

$$F_{.05 (3, 234)} = 8.54$$

จากตาราง 24 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างไรก็ยังไม่สำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร
- 1.2 ด้านการบริการหลักสูตร
- 1.3 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 1.4 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารในด้านต่าง ๆ ตามข้อ 1 จำแนกตามตัวแปรต่อไปนี้

- 2.1 วุฒิตำงวิชาที่ครู
- 2.2 ประสบการณ์ในการบริหาร
- 2.3 ขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2531 จำนวนทั้งสิ้น 618 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 254 คน ครูผู้สอนจำนวน 364 คน ซึ่งสามารถ

เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 540 ฉบับ แต่เมื่อมาตรวจสอบพบว่าข้อมูลที่สมบูรณ์เพียง 534 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.41 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อวัดความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะหรือให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร

ทั้งนี้ได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนแบค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9546

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร เป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็นตามแนวของ เบสท์ (Best. 1970 : 204 - 208) ว่าการปฏิบัติในระดับ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. ใช้สถิติ t-test ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครู

3. ใช้สถิติ F-test ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีความเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติภารกิจในการนำหลักสูตรไปใช้โดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก มีเพียงด้านการบริการหลักสูตรเท่านั้นที่ผู้บริหารปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนที่วุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่สองด้านคือ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนด้านการบริการหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน และที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีการปฏิบัติภารกิจในพานำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์มาก 3 ด้าน มีเพียงด้านการบริการหลักสูตรเท่านั้นที่ผู้บริหารปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง เหตุผลสำคัญที่ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติภารกิจในการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในเกณฑ์มากก็คือ ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขึ้น โดยมีเจตนาว่าผลที่จะพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2528 เป็นต้นมา ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิได้รับการฝึกอบรมในปี

งบประมาณ 2530 โครงการนี้กำหนดรูปแบบการฝึกอบรมเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นการฝึกอบรมภาคทฤษฎีเพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป 20 เล่ม ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ส่วนที่ 2 เป็นการฝึกอบรมภาคปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติงานในโรงเรียนของตนเป็นเวลา 1 ปีการศึกษาหลังจากศึกษาด้วยตนเอง ส่วนที่ 3 เป็นการประเมินผลโดยใช้แบบประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สอบถามผู้เกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริหารหรือไม่เพียงใด โดยสอบถามกับผู้ช่วยผู้บริหาร คณะครู นักเรียน กรรมการศึกษา และเจ้าอาวาส เป็นต้น โครงการสิ้นสุดเมื่อปีงบประมาณ 2532 ผลจากโครงการนี้ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถปฏิบัติการกิจในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนผลการวิจัยในแต่ละด้านพบประเด็นสำคัญสมควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.1 การบริหารหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ปฏิบัติภารกิจในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์มาก แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะงานวิชาการ งานบุคลากร และงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจริญ ขวัญสำราญ (2531 : 89-90) ซึ่งได้วิจัยเรื่องสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงานทั้ง 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับดี จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารปฏิบัติการกิจในการบริหารหลักสูตรมากที่สุดในเรื่องส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนการใช้สื่อและการใช้หลักสูตร เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังได้ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันต่าง ๆ ที่จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นประจำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดชัยภูมิต่างกันตระหนักดีว่าการฝึกอบรมครู ให้ความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น จึงจะสามารถแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่น เชย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 1981 : 100 - 102) ได้ศึกษาวิจัยประสิทธิภาพของครูในการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าปริมาณของหลักสูตรที่ถูกนำไปใช้ในห้องเรียน

จะบังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับการฝึกอบรมครูประจำการให้ได้ครบทุกคน อีกประการหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดขอบข่ายงานการบริหารโรงเรียนไว้ 6 งานดังกล่าวแล้ว ยังได้แบ่งงานทั้ง 6 งานออกเป็น 2 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 5) คือ 1) งานหลัก เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรโดยตรงคืองานวิชาการ 2) งานสนับสนุน เป็นงานที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าในฐานะที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดชัยภูมิ ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการดังกล่าวไปแล้วย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนว่ามีการทําที่เกี่ยวกับการบริหารงานหลักมากน้อยเพียงใด และในเอกสารการฝึกอบรมดังกล่าวยังได้แสดงผลสรุปเกี่ยวกับการใช้เวลาในการบริหารงานต่าง ๆ ในรอบสัปดาห์ที่ผู้บริหารโรงเรียนพึงปฏิบัติว่า ในช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงาน 35 ชั่วโมงนั้น จะสังเกตได้ว่า มีการกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ประมาณ 12-13 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือประมาณ 35% ของเวลาทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติปานกลางในเรื่องการกำหนดปรัชญาของโรงเรียน และให้คณะครูร่วมกันกำหนดปรัชญาของโรงเรียน ซึ่งแสดงว่ามีบางโรงเรียนมิได้กำหนดปรัชญาของโรงเรียน เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยอาจจะเข้าใจว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และได้ดำเนินการตามหลักการของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 อยู่แล้ว จึงไม่ได้กำหนดปรัชญาของโรงเรียนเพิ่มอีกก็ว่าได้ ซึ่งตามหลักการที่ถูกต้องในการบริหารองค์การที่ดีนั้นจะต้องมีเป้าหมายในการดำเนินงาน และให้สมาชิกในองค์การนั้นทราบและเข้าใจว่าองค์การจะดำเนินการไปในทิศทางใด สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาเปรียบเสมือนองค์การหนึ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องร่วมกับบุคลากรทุกประเภทในโรงเรียนสร้างสรรค์ปรัชญาในการดำเนินการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจกำหนดขึ้นจากพื้นฐานทางปรัชญาของการศึกษาของชาติ พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ลักษณะเฉพาะของโรงเรียนและทิศทางที่โรงเรียนจะดำเนินการไปให้ถึง (สุมน อมรวิวัฒน์. 2526 : 1)

ในการศึกษาค้นคว้า พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติปานกลางอีกเรื่องหนึ่งที่สมควรนำมาอภิปรายคือ การใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานเป็นหลักในการบำรุงขวัญและกำลังใจ ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิยังไม่ได้ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูมาเป็นหลักในการบำรุงขวัญและกำลังใจให้แก่ครูมากนัก ปกติภารกิจในด้านนี้เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน นับตั้งแต่การส่งครูเข้ารับการอบรม การหาไปดูงานนอกสถานที่ หรือทัศนศึกษา การมอบหมายงาน หรือการพิจารณาความดีความชอบประจำปี ฯลฯ หรือแม้แต่การลงโทษทางวินัยที่ต่อที่ผู้บริหารโรงเรียนจะนำมาเป็นหลักในการบำรุงขวัญกำลังใจ หรือการพัฒนาบุคลากรได้อีกสองเรื่องด้วย

มีข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ในขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าตนเองปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ครูผู้สอนกลับเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ ความถนัดและความสมัครใจ ตลอดจนการมอบหมายงาน นอกเหนือจากการสอนให้ครูปฏิบัติโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ แสดงว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี ดังเช่น ภิญโญ สาร (2521 : 253) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ ความถนัด และควรให้โอกาสแก่ครูให้แสดงความสามารถในการสอนทุกชั้นด้วย ในส่วนที่ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติปานกลางนั้น อาจจะเห็นเพราะว่าในการจัดครูเข้าสอนหรือการมอบหมายงานให้ปฏิบัติเป็นผลกระทบต่อกันโดยตรง ซึ่งอาจจะเป็นการมองคนละด้าน ในขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ามีความเหมาะสม แต่ครูผู้สอนกลับเห็นว่าไม่เหมาะสม ในเรื่องนี้ผู้บริหารโรงเรียนอาจจะใช้วิธีสอบถามหรือสัมภาษณ์ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนได้โดยตรง หรือให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นว่ามีความต้องการสอนในชั้นหรือวิชาใด หรืออาจจะใช้วิธีประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาข้อยุติก็ได้

อาจเกิดจากประสบการณ์ของผู้วิจัยเองและจากการประมวลข้อคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ ทำให้ทราบว่าผู้บริหารมักจัดครูเข้าสอนไม่ตรงความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานจริงนั้นมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ข้อจำกัดใน เรื่องอัตรากำลังหรือโรงเรียนมีครูไม่ตรงกับความต้องการ และจากการศึกษาของ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 155) เรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่ในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ พบว่าครูประถมศึกษาที่มีความเข้าใจในการสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย คณิต-นาฏศิลป์ งานประดิษฐ์และงานช่าง ทั้งนี้เพราะไม่มีความแตกในวิชาดังกล่าว ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนมิได้มีส่วนในการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นครูทำให้ผู้บริหารไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ตามความถนัดของแต่ละบุคคล หากแต่ต้องจัดตามความจำเป็นและตามสภาพ หรือความพร้อมของโรงเรียน

1.2 ด้านการบริการหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูเห็นพ้องต้องกันว่าผู้บริหารปฏิบัติการกิจในด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาทิเช่น ในเรื่องการให้บริการสื่อการสอนที่เป็นสื่อหัตถูปกรณ์ เช่น วิทยุ ภาพเลื้อน เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ การจัดซื้อ จัดทำและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน การแสวงหางบประมาณทั้งจากทางราชการและเอกชน หรือองค์การต่าง ๆ มาสำหรับใช้สอน หรือจัดทำสื่ออุปกรณ์รวมถึงเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ จัดให้มีการบริการด้านต่าง ๆ แก่เด็กเรียน เช่น ห้องพยาบาล อาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์ และทุนการศึกษา รวมทั้งจัดให้ครูผู้ให้บริการด้านวิชาการแก่เด็กเรียนโดยมีครูรับผิดชอบตลอดเวลาที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลางและมีจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยประมาณ 300 คนลงมา และมีครูโดยเฉลี่ยประมาณ 5-10 คน ประกอบกับโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเกินจำนวนบุคลากรในโรงเรียน จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการกิจในด้านบริการหลักสูตรได้เต็มที่

อีกประการหนึ่งทางราชการได้จัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาเพียง 50 บาทต่อคนต่อปีเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้เพียงพอตามต้องการ การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ นิทยา จรุงผลฐิติ (2529) ที่ได้วิจัยเรื่องการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าสิ่งที่โรงเรียนต้องการเพิ่มคือ เอกสารหลักสูตร เอกสารอ้างอิง เช่น พจนานุกรมและศัพท์านุกรม นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเอกสารหลักสูตร การผลิต การจัดหา การบำรุงรักษา

สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ขาดแคลนห้องเรียน ตลอดจนบุคลากรที่จะให้ความรู้แก่ครูในด้านการใช้หลักสูตร

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจังหวัดชัยภูมิที่ทรัพยากรการบริหารด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่จะบริการโรงเรียนได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น สมควรที่จะได้มีการพิจารณาจัดสรรให้โรงเรียนได้รับเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ แต่อย่างไรก็ตามในส่วนที่โรงเรียนสามารถบริการได้อย่างทั่วถึง และมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดในเรื่องการสำรวจดูแลเด็กในเขตบริการของโรงเรียนให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งอาจจะอธิบายว่าผู้บริหารถือว่าเป็นภาระหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติ กล่าวคือ ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระบุหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนว่าในเดือนกันยายนของทุกปีให้ประธานกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่งตั้งให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเจ้าพนักงานสำรวจเด็กที่จะเข้าเกณฑ์ในเขตบริการของโรงเรียนให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2528 : 817 - 818) ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจและดูแลเด็กในเขตบริการได้ในเกณฑ์มากที่สุด

1.3 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติภารกิจในตำแหน่งอยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าสิ่งที่ผู้บริหารกระทำมากที่สุดคือ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและหลักการเรี้นรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญของหลักสูตรและจิตวิทยาการเรียนรู้ จึงมีการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังได้ประกาศนโยบายการเร่งคุณภาพการประถมศึกษา ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2527 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดมาตรการในการดำเนินการตามนโยบายนี้ คือ มาตรการในการประเมินคุณภาพนักเรียน มาตรการในการกำกับทิศ และมาตรการในการบริหาร เพื่อให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนปฏิบัติ แล้วทำการเปรียบเทียบความก้าวหน้าให้เห็นชัดเจนตั้งแต่ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด

และระดับชาติ จากนั้นก็ประกาศผลเผยแพร่ไปทั่วประเทศ (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 40) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเอาใจใส่กับการจัดการเรียน
การสอนของครูเป็นอย่างมาก เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของตนจะได้อยู่ในระดับสูง
อย่างไรก็ดีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้บริหารมีส่วนร่วมปานกลางในการจัดการวางสอนทุกปี
การศึกษา อาจให้เหตุผลว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.
2521 ผู้ที่พหุบาทที่โดยตรงก็คือ ครูผู้สอน เพราะเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ
ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ทางด้านจิตวิทยาและการพัฒนาการของเด็ก จึงสมควร
เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือวิชาที่ตนรับผิดชอบ ดังเช่น
สันต์ ธรรมบำรุง (2530 : 168 - 169) ให้ความเห็นว่าในการจัดทำตารางสอน ครูผู้สอน
ควรร่วมกับคณะครูหรือผู้ที่พหุบาทที่ครูวิชาการของโรงเรียนประชุมปรึกษาหารือและจัดทำร่วมกัน
ซึ่งอาจจะจัดทำในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือกลุ่มโรงเรียนก็ได้ ทั้งนี้เพราะเป็นการประหยัด
งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ส่วนผู้บริหารควรพหุบาทที่ควบคุมดูแลให้การจัดการวางสอนให้ครบเนื้อหา
ในวิชาในบทเรียน

1.4 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารปฏิบัติภารกิจ
ในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่ผู้บริหารเห็นว่าตนปฏิบัติมาก
ที่สุด ส่วนครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ การกำกับดูแลและควบคุมให้มีการ
อยู่เวรยามรักษาอาคารสถานที่และทรัพย์สินของทางราชการ นี่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารมีความ
สำนึกในหน้าที่และบทบาทของตนในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติตามภารกิจตาม
ระเบียบกฎหมาย ซึ่งมิอาจหลีกเลี่ยงการเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างแน่ชัด พร้อมกับมีเพลงโหม่งฝ่าฝืน
และกระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารจึงดูแลเรื่องนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ เลี่ยม พูลเอี่ยม (2532 : 79 - 80) วาสนา เกษอุดม (2528 : 74) โสภชัย
ไกรนรา (2525 : 61 - 64) และทองพูน มาทองบ่อ (2524 : 44) ซึ่งได้ศึกษา
การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัด
นครศรีธรรมราช และจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามลำดับ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้มีการ
ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน และวัสดุ อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยให้

เหตุผลว่าแม้ว่าการเรียนการสอนจะเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของโรงเรียน แต่ในเรื่องการรักษาความเป็นระเบียบพลัดกันของทรัพย์สินของราชการ ซึ่งเป็นงานหนึ่งในงานธุรการการเงินและพัสดุ ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญถึงประการหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

✕ การศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในเรื่อง มีการแต่งตั้งคณะผู้แทนภายในอย่างเป็นระบบ นิเทศภายในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและมีการสร้างสื่อ ตลอดจนเครื่องมือนิเทศไว้อย่างเพียงพอกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ อาจจะอธิบายว่าการนิเทศภายในเป็นนวัตกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้เป็นมาตรการสำคัญในการเร่งคุณภาพเมื่อ ปี พ.ศ. 2530 เพราะจากการศึกษาข้อมูลและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 1 - 2) พบว่าการนิเทศติดตามและประเมินผลยังไม่บรรลุต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ยังขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังไม่ทั่วถึงและไม่เป็นระบบ การนิเทศภายในยังมีการปฏิบัติน้อย เนื่องจากรูปแบบกระบวนการและวิธีการนิเทศได้เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย จากลักษณะที่เป็นการตรวจตราสั่งการมาเป็นลักษณะการร่วมมือ การแนะนำช่วยเหลือระหว่างผู้บังคับกับครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถและพฤติกรรมการสอนของตนด้วยตนเอง และการนิเทศภายในยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนส่วนใหญ่ที่ติดใจความเข้าใจเดิมที่ว่าเก็บเรื่องของคนที่มีความรู้สูงกว่าตน เป็นงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคลากรนอกที่จะมาประเมินผลงานของโรงเรียน ที่เก็บเก็บเก็บเป็นเพราะมีสาเหตุมาจากครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจความหมาย วิธีการ และกระบวนการนิเทศภายในดีพอ (ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ, 2532 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ ขวัญสำราญ (2531 : 90 - 91) ที่ได้ศึกษาวิจัยสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศภายในไม่เต็มที่เนื่องจากมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศไม่ดีพอ และขาดเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศ แต่โดยความเป็นจริงแล้วการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องศึกษาหาความรู้และนำไปปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตระหนักใน

เรื่องนี้ก็ จึงกำหนดเรื่องกรณีพิเศษภายในไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้วย และยังคงผลไว้ด้วยว่าหากผู้บริหารสามารถดำเนินการนี้เหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว โรงเรียนจะสามารถดำเนินการเรียนการสอน การปรับปรุงการสอน การวัดผลประเมินผล การจัดทำสื่อและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนตามองค์ประกอบต่าง ๆ คือ การบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามตัวแปรด้านวิถีทางวิชาชีพครู ด้านประสบการณ์ในการบริหาร และด้านขนาดของโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิถีทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนแตกต่างกันแทบทุกด้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิถีทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ล่าจะอภิปรายผลได้ดังนี้ ในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน โดยเฉพาะในด้านการบริหารหลักสูตร และการบริการหลักสูตร รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ที่ผู้บริหารมีวิถีทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้นเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน งานการศึกษาของโรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับโรงเรียนที่มีคณะครูโดยการนำของผู้บริหาร จุดมุ่งหมายของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนก็คือ การที่ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมแนะนำครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการท้อแท้ รวมทั้งการเสริมสร้างพื้นฐานด้านเจตคติที่ดีให้แก่เด็ก จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของผู้บริหารที่จะกระตุ้น ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้อำนาจใจ ตลอดจนควบคุม ดูแล สนับสนุน ประสานงานให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (สันต์ ธรรมวรารุณ. 2530 : 157) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการศึกษาเป็นตัวที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ในสรรพวิทยาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการที่ผู้บริหารได้รับการศึกษาทางวิชาชีพครูจนถึงปริญญาตรี นับว่าเป็นการศึกษาที่สูงพอสมควร

สำหรับการเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จึงย่อมจะมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ในภารกิจใช้หลักสูตรได้ดีแตกต่างกับผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ เจริญ ขวัญสำราญ (2531 : 95) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป มีสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจงานและกระบวนการบริหารด้านทักษะ และด้านคุณธรรมสูง กว่าผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรางคณา ปันลายนาค (2527 : 151) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปย่อมมีความเข้าใจตระหนักถึงหน้าที่ความ รับผิดชอบของตนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี นอกจากนี้ ยังตรงกับผลการวิจัยของ วิจิตร ศรีสัณหา (2520 : 75) และวิจิตร วรุตบางกูร และ สุทธิญา อีระกุล (2523 : 8) ที่พบว่าครูใหญ่ที่เรียนสูงกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาบริหาร หรือนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีกว่าครูใหญ่ที่ได้ศึกษาต่อในสาขาดังกล่าว

ส่วนในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็น ไม่แตกต่างกัน อาจอธิบายว่าการดำเนินการเรียนการสอนเป็นภารกิจหลักอันสำคัญและเป็นหัวใจ ของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมผลการในโรงเรียนให้ร่วมมือกัน ปฏิบัติเพื่อที่จะบรรลุจุดหมายของการจัดการประถมศึกษา กล่าวคือให้เด็กเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีชีวิตที่สงบสุข และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ จากผลการวิจัยที่ค้นพบครั้งนี้ก็จะเห็นผลมาจากการที่ ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิ ได้รับการพัฒนาโดยได้ผ่านการอบรมตามโครงการปรับปรุง ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา จึงทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารงาน ในโรงเรียน ตลอดจนมีทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นเดียวกัน การวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ ขวัญสำราญ (2531 : 89) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีสมรรถภาพด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านทักษะพื้นฐาน และด้านคุณธรรมของผู้บริหาร ผ่านเกณฑ์ใน ระดับสูงมาก โดยเฉพาะงานวิชาการ งานบุคลากร และงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารมีความรู้ อยู่ในระดับดี และมีการปฏิบัติค่อนข้างมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ เลี่ยม พูลเอี่ยม (2532 : 77) ที่พบว่าผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์สูงทั้ง 6 งาน เมื่อจำแนกความเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนตามอายุ และวุฒิทางการศึกษา ถึงพบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนมากขึ้น อนึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 28 - 32) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารโรงเรียนให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดปฏิบัติเช่นเดียวกันโดยให้มีการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเพื่อให้แก่เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เหมือนกันทุกโรงเรียน ดังนั้นเมื่อโรงเรียนประถมศึกษาขอขยายงานที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการเช่นเดียวกัน ประกอบกับการอบรมฝึกฝนให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารงานเป็นอย่างดี จึงเป็นเหตุให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่าผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก อาจอธิบายได้ดังนี้ กรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน อาจเป็นเพราะว่าในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวิธีการและขั้นตอนโดยเฉพาะ กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่งมาก่อน การเปลี่ยนแปลงการบริหารการประถมศึกษา จึงเปลี่ยนแปลงมาเป็นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์สูง ผ่านการบริหารงานมานาน รวมทั้งเคยผ่านการฝึกอบรมสัมมนา หรืออาจจะเคยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่บุคลากรหลายฝ่ายมาตลอด ย่อมจะสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5-10 ปี ผู้บริหารเหล่านี้เข้าสู่ตำแหน่งโดยการพิจารณาแต่งตั้ง ในระหว่างทศวรรษ พ.ศ. 2524-2528 กล่าวคือ เมื่อมีตำแหน่งผู้บริหารว่างลง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ประกาศรับสมัครจากผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ส่วนมากบุคคลที่มาสมัครมักจะเป็นหรือเคยเป็นครูวิชาการกลุ่ม ครูวิชาการโรงเรียน หรือไม่กี่เคยเป็นครูดีเด่นประจำกลุ่มต่าง ๆ เมื่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอประชุมพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุด เสนอแนะไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และเมื่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ก็เสนอให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารโรงเรียนต่อไป ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเหล่านี้จึงผ่านขั้นตอนและกระบวนการสำคัญมาพอสมควร ประกอบกับเคยผ่านงานการสอนหรืองานด้านอื่น ๆ มากมาย จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างไรก็ดี ต่อมาวิธีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอีกครั้งในปี พ.ศ. 2528 กล่าวคือ เปิดให้มีการสอบคัดเลือก ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการครูจังหวัดเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัครสอบ โดยผู้ผ่านการสอบข้อเขียนจะถูกส่งเข้ารับการอบรมและประเมินพฤติกรรมส่วนตัว ที่สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ หลังจากผ่านการอบรมและผ่านการประเมินพฤติกรรมแล้วจึงได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือเลื่อนและแต่งตั้งแล้วแต่กรณี ดังนั้นจึงสังเกตได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเหล่านี้เองคือผู้มีประสบการณ์ในการบริหาร 1-5 ปี ซึ่งได้ผ่านการศึกษาอบรมและประเมินพฤติกรรมมาแล้ว จึงพอสรุปได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการบริหาร การนำหลักสูตรไปใช้เป็นอย่างไรก็ดีพอสมควร จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีการปฏิบัติภารกิจในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน ทั้งเช่น สโลน (เลียม พูลเอี่ยม, 2532 : 77; อ้างอิงมาจาก Sloane, 1983 - 38-A) ที่ได้ศึกษาวิจัยการติดตามผลงานของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐไมอามี พบว่าผู้บริหารที่ผ่านการอบรมจะมีความรู้เรื่องการบริหารงานมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย

✕ ในส่วนของจังหวัดชัยภูมิ ก็ได้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารโรงเรียน แม้ว่าจะไม่ใช่การฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรโดยตรง แต่ก็จัดให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในหลายรูปแบบ เช่น จัดให้มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียนทุกเดือน ก่อนการประชุมจะมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานในโรงเรียนจัด ให้มีการประชุมสัมมนาผลการปฏิบัติงานประจำปี จัดให้มีการประกวดกิจกรรมดีเด่นในระดับกลุ่ม ระดับ

อำเภอ ระดับจังหวัด จัดทำคู่มือเอกสารทางปฏิบัติงานแจกให้กับโรงเรียนเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ นอกจากนั้นยังจัดให้ระบบการติดตาม นิเทศ ควบคุมกำกับทางปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยได้ดำเนินการเป็น 2 แนวทาง แนวทางแรกผู้บริหารระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ออกคำเฝ้าระวังเอง แนวทางที่สองผู้บริหารในระดับจังหวัด อำเภอ มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ออกติดตามนิเทศ กำกับ ควบคุมโดยแบ่งเขตรับผิดชอบเพื่อจะได้ดูแลให้ทั่วถึง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. 2530 : 40) จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิที่มีประสบการณ์ต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม มีการปฏิบัติภารกิจในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์มากและไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ ชวัญสำราญ (2531 : 97) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดชัยภูมิที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีสมรรถภาพในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน โดยให้เหตุผลว่าประสบการณ์อาจมิใช่ตัวแปรที่จะทำให้เกิดความแตกต่างด้านสมรรถภาพการบริหารขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการบริหารเป็นผลรวมตัวแปรหลายชนิด เช่น ลักษณะงาน สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม จะมีผลต่อการบริหารมากกว่าสิ่งอื่น ด้วยเหตุนี้ประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดชัยภูมิ จึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนครั้งนี้

ในเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่าโรงเรียนทุกขนาดมีภารกิจซ่อมข่ายของงานประเภทเดียวกัน ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทุกขนาด ต่างก็ให้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมาพร้อมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : คำนำ) ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน จึงมีความเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิไม่แตกต่างกัน การศึกษาวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรางคณา ไนลายมาต (2527 : 152) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเทพบุรี ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยให้เหตุผลว่าอาจเป็นเพราะนโยบายของผู้บริหารระดับสูงที่จัดให้มีการอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถศึกษาคู่มือครู แผนการสอน และเอกสารประกอบหลักสูตรได้อย่างกว้างขวางโดยทั่วไป ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงส่งผลให้ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติการกิจในการนำหลักสูตรไปใช้ในการบริการหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการให้บริการสื่อการสอนที่เป็นวัสดุทัศนูปกรณ์ การจัดซื้อ จัดหา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน การแสวงหางบประมาณทั้งจากทางราชการและเอกชนหรือองค์กรต่าง ๆ มาสำหรับใช้สอยหรือจัดหาสื่ออุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ จัดให้มีการบริการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น ห้องพยาบาล อาหารกลางวัน กิจกรรมสันทนาการและนันทนาการศึกษา รวมทั้งจัดให้มีศูนย์บริการด้านวิชาการ แก่นักเรียนโดยมีครูรับผิดชอบตลอดเวลา แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือในด้านการจัดสรรงบประมาณจากทางราชการและเอกชน หรือองค์กรอื่น ๆ เป็นอันมากเพื่อจะสามารถดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการให้หลักสูตรยังพบว่ามีการปฏิบัติปานกลางในเรื่องการนิเทศภายใน มีการแต่งตั้งคณะนิเทศภายในอย่างมีระบบ นิเทศภายในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการสร้างสื่อตลอดจนเครื่องมือนิเทศไว้ได้อย่างเพียงพอกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารอาจจะไม่เข้าใจในวิธีการนิเทศภายในคือ จึงไม่สามารถทำการนิเทศภายในได้โดยสม่ำเสมอ สำนักงานการศึกษาจังหวัดและอำเภอควรดำเนินการให้คำปรึกษาหรือชี้แจงถึงหลักการและวิธีการเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและสม่ำเสมอ อีกประการหนึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรมีส่วนร่วมหรือรับรู้ และในการจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนแทน ในกรณีครูลาหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้พร้อมกันนั้น ผู้บริหารควรมีหลักฐานการสอยแทนไว้เป็น

ข้อมูลในการพิจารณาบรรจุขั้วและให้กำลังใจแก่ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ลาไว้ด้วย เพราะจากการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้ได้ในเกณฑ์ปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้เพียงข้อคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามตัวแปร วัตถุประสงค์วิจัย ประสิทธิภาพในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน ศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ เท่านั้น จึงทำให้ทราบข้อมูลอยู่ในวงจำกัด ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของโรงเรียนหรือสภาพของชุมชนที่เรียนตั้งอยู่
2. ควรศึกษาสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการบรรจุครูของหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. ควรศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

บรรณาการ

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ, สำนักงาน. รายงานผลการจัดการศึกษาประจำปี 2529-2530.

ชัยภูมิ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ, 2531. อัดสำเนา.

_____. แผนพัฒนาการประถมศึกษาจังหวัด ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534). ชัยภูมิ :

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ, 2530. อัดสำเนา.

กิตติศักดิ์ เปรมสุข. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยุโลก, 2524.

อัดสำเนา.

โกวิท ประวาลพุกภัย และสมศักดิ์ ลิ้มตระกูล. การประเมินในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : วัดเทพศิรินทราวาส, 2527.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร

โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, กองวิชาการ. ปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่

ในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ คณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ.

การกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, หน่วยศึกษานิเทศก์. การนิเทศภายใน

โรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

_____. การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

_____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

_____. รายงานการประเมินผลความก้าวหน้าคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา

2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

เจริญ ขวัญสำราญ. สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปรินทิพไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ชนะชนิษฐ์ สุริยไตรไมตรี. การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
อัดสำเนา.

ชมพันธ์ ฤกษ์พร ๗ อุษยยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

บุตรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

โชคชัย ไกรนรา. ทักษะของครูต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินทิพไนท์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2525. อัดสำเนา.

ทองพูน นาทองบ่อ. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานโรงเรียนของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินทิพไนท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

นิตยา จรุงผลลิตติ. การใช้หลักสูตรกลุ่มภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

บันลือ พุกกะวัน. หลักสูตรกับบูรณาการทางการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2524.

ประพันธ์ พรหมมณี. การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพ
และความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา. ปรินทิพไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

พัชรภรณ์ จิตรโต. การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

พัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2524.

ไพโรจน์ วิทยะทวยหาญ. "รูปแบบงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรณีโรงเรียน
 เวียงเจดีย์วิทยา อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน," สารพัฒนาหลักสูตร. 84 : 10 - 13;
 มีนาคม 2532.

✓ ภาณุ ไสยธ. หลักการศึกษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คุรุสภา, 2521.

เลี่ยม พูลเลี่ยม. การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัดชัยนาท. ปรินทิพไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2532. ถ่ายเอกสาร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
 2528.

วรางคณา บัณฑิตมาศ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. ปรินทิพไนท์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

วาสนา เกตุคุณ. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ปรินทิพไนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

วิจิตร ศรีส้าน. "บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ," วารสารสภา
การศึกษาแห่งชาติ. 11 : 22 - 35; สิงหาคม - กันยายน 2520.

วิจิตร วรุตบางกูร และสุวิษญา ถีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา
เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. สมุทรปราการ : ขนิษฐการพิมพ์และโฆษณา, 2523.

ศึกษาธิการ กระทรวง, กรมวิชาการ. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

สังข์ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์, 2527.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
นรสิงห์, 2530.

สมุทร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2523.

สมม ลมรวิวัฒน์. "โรงเรียนประถมศึกษา : ความหมายในแนวคิดใหม่ หลักปฏิบัติในโรงเรียน
ประถมศึกษา," วารสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 1 - 8, กรกฎาคม -
กันยายน 2526.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา. หน่วยที่ 5-8. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์,
2528.

สิริพร บุญญาทันต์. "สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
ในอนาคต," วารสารการศึกษา. 2 - 6, เมษายน - มิถุนายน 2530.

Best, John W. Research in Education. New Jersey : Prentice-Hall
Inc., 1970.

Charles, Faber F. and Gilbert F. Shearson. Elementary School
Administration. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.,
1970.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. New York :
Harper and Brothers, Inc., 1970.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for
Research Activities," Educational and Psychological Measurement.
30 : 3 ; Autumn, 1970.

McNeil, John D. Curriculum : A Comprehensive Introduction. Boston :
Little, Brown and Company, 1977.

_____. Curriculum : A Comprehensive Introduction. 2nd ed. Boston :
Little, Brown and Company, 1981.

Nichols, Audray and Nichols S. Howard. Development a Curriculum : A
Practice Guide. London : George Allen and Urwin Ltd., 1972.

/ Saylor, Galen J., William, Alexander M. and Arthur J. Lewis. Curriculum Planning for Better Teaching and Learning. 4th ed. Tokyo : Holt-Saunders International Editions, 1981.

Saylor, Galen J. and William M. Alexander. Planning Curriculum for School. 3rd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1974.

Slone, Etta K. "Principal and Inservice Training : Knowledge Attitude and Mainstreaming Practices," Dissertations Abstract International. July, 1983.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt Brace and World, Inc., 1962.

Taylor, Ralph W. Basic Principle of Curriculum and Instruction. Chicago : University of Chicago Press, 1949.

_____. "Desirable Content for a Curriculum Development Syllabus Today," in Curriculum Theory. Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1977.

Walpole, Ronald E. Introduction to Statistics. New York : The Macmillan Company, 1972.

Zais, Robert S. Curriculum : Principles and Foundations. New York : Harper and Row, Publication, 1976.

တရားဗဟို

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/0082

กรุงเทพฯ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

27 มกราคม 2532

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายวีระ เสาวโกมล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำปริญญานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง "การนำหลักสูตร ไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชัยภูมิ" ทั้งนี้ใคร่ขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกท่าน เพื่อแจ้งให้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัดตอบแบบสอบถามให้กับนิสิตผู้นี้

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สมพร บัวทอง

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

(สำเนา)

ที่ ศธ 1417/314

ครุฑ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

อำเภอเวียง จังหวัดชัยภูมิ 36000

15 กุมภาพันธ์ 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอและกิ่งอำเภอทุกกิ่งอำเภอ

ด้วย นายวีระ เสาวโกมุท ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนหนองบัวใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัตุรัส สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ขณะนี้อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง "การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ" จังหวัดได้พิจารณาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาของจังหวัด จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานของท่าน ทั้งนี้ผู้นี้จะนำมามอบให้ท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุพล ฤๅชา

(นายสุพล ฤๅชา)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ. ชัยภูมิ

โทร. 811832

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรียน ท่านผู้บริหารโรงเรียน

ด้วยข้าพเจ้า นายวีระ เสาวโกมล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำปริญญานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ หาสิตะพันธุ์ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ตียะสุวรรณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ มีความประสงค์ขอความร่วมมือจากท่าน และครูในโรงเรียนของท่านให้ตอบแบบสอบถาม แล้วโปรดนำส่งที่หัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอของท่านด้วย เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาในจังหวัดชัยภูมิและของชาติต่อไป

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามดังกล่าวด้วย หวังว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ เสาวโกมล)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตาราง 25 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

ด้านการบริหาร หลักสูตร		ด้านการบริการ หลักสูตร		ด้านการดำเนินการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร		ด้านการสนับสนุน และส่งเสริมการ ใช้หลักสูตร	
ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	3.67	1	3.78	1	6.60	1	5.47
2	3.93	2	3.84	2	5.13	2	4.53
3	5.62	3	2.14	3	7.54	3	3.98
4	4.31	4	3.78	4	5.32	4	3.53
5	4.73	5	3.90	5	7.10	5	3.15
6	1.96	6	4.76	6	2.29	6	2.95
7	3.69	7	3.73	7	4.93	7	3.43
8	4.39	8	2.73	8	2.43	8	2.03
9	3.56	9	6.17	9	6.29	9	6.35
10	1.97	10	5.06	10	1.97	10	4.91
11	2.70	11	3.69	11	1.97	11	6.02
12	6.18	12	6.34	12	2.05	12	4.60
13	6.84	13	5.30	13	7.08	13	4.68
14	6.16	14	4.66				
15	4.76	15	4.97				
16	3.64	16	3.69				
17	4.87	17	4.80				
18	5.77	18	5.49				
19	5.33	19	6.81				

แบบสอบถาม

เรื่อง

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบัน

[] ผู้บริหารโรงเรียน

[] ครูผู้สอน

2. วุฒิต่างวิชาที่ศึกษ

[] ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

[] ต่ำกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน หรือเวลาราชการสำหรับครูผู้สอน

[] ตั้งแต่ 5 ปีลงมา

[] สูงกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

[] ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4. โรงเรียนของท่านมีนักเรียน

[] ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

[] ตั้งแต่ 121 - 300 คน

[] ตั้งแต่ 61 - 120 คน

[] ตั้งแต่ 60 คนลงมา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนใน 4 ด้าน

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นบทบาทของผู้บริหารที่มุ่งดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับปฏิบัติตามที่ ท่านเห็นว่าเป็นจริง กล่าวคือ ข้อที่ท่านเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนได้

ปฏิบัติมากที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มากที่สุด

ปฏิบัติมาก ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มาก

ปฏิบัติปานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ปานกลาง

ปฏิบัติน้อย ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง น้อย

ปฏิบัติน้อยที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง น้อยที่สุด

การนำหลักสูตร ไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ก. การบริหารหลักสูตร					
1. มีการกำหนดปรัชญาของโรงเรียน					
2. ให้คณะกรรมการร่วมกันกำหนดปรัชญาของโรงเรียน					
3. มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน					
4. เป้าหมายของโรงเรียนกำหนดไว้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้					
5. จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดและ ความสนใจ					
6. ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน					
7. มอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนให้ครูปฏิบัติโดยคำนึง ถึงความรู้ความสามารถ					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ให้ความช่วยเหลือแก่ครู และร่วมแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตร					
9. ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน การใช้สื่อและการใช้หลักสูตรเพื่อเพิ่มคุณภาพประสิทธิภาพการสอนอยู่เสมอ					
10. ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันต่าง ๆ ที่จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นประจำ					
11. จัดให้ครูที่ได้รับการฝึกอบรมมาถ่ายทอดความรู้แก่ครูภายในโรงเรียนทุกครั้ง					
12. กำกับดูแลและส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามการสอนเต็มเวลาตามหลักสูตร					
13. กำกับดูแลและส่งเสริมให้ครูได้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และจรรยาวิชาชีพครู					
14. ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
15. ให้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูเป็นหลักในการบำรุงขวัญและกำลังใจ					
16. พิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้ระบบคุณธรรมเป็นเกณฑ์					
17. วางแผนการใช้อุปกรณ์และวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. จัดนักเรียนเข้าฟังตามความเหมาะสมเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนทุกปีการศึกษา					
19. กำกับดูแลและบริหารงานการเงินอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้					
ข. <u>การบริหารหลักสูตร</u>					
1. บริการด้านเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนแบบ ป.ศ. ต่าง ๆ จนเพียงพอ					
2. จัดหาและคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสือค่าประกอบไว้บริการจนเพียงพอและเรียนร้อยก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา					
3. บริการสื่อการสอนที่เป็นวัสดุทัศนูปกรณ์ เช่น วิชชุ เทป ภาพเคลื่อนไหว เครื่องฉายภาพหัวท้ายี่รณะ					
4. จัดหาวารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือเสริมความรู้เรื่องอื่น ๆ ไว้บริการอย่างสม่ำเสมอ					
5. จัดซื้อ จัดทำ จัดหา วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน					
6. จัดเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้การได้คืออยู่เสมอ					
7. แสวงหางบประมาณทั้งทางราชการและเอกชน องค์การต่าง ๆ มาสำหรับใช้สอยในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. กำกับดูแลให้มีการใช้สื่อการสอนอย่างคุ้มค่า					
9. จัดให้มีและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มุมหนังสือ จนเกิดประโยชน์แก่ครูและนักเรียน					
10. จัดให้มีการบริการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น ห้องพยาบาล อาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์ และทุนการศึกษา					
11. จัดบริการทางด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งมีครูรับผิดชอบโดยเฉพาะ					
12. ควบคุมดูแลให้มีการจัดระเบียบสละสลบ บัตรสุขภาพ ทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน พร้อมทั้งมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการใช้					
13. จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้มีลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
14. จัดให้มีศูนย์บริการด้านวิชาการแก่นักเรียนโดยมีครูรับผิดชอบตลอดเวลา					
15. มีการปรับแผนการสอนมาเป็นแผนการสอนเฉพาะของโรงเรียนตามความพร้อมและความเหมาะสมของท้องถิ่น					
16. จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ในแบบ 11.02 ว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียนเพื่อจัดทำกำหนดการสอนและการวัดผล					
17. เตรียมห้องเรียน ห้องประกอบต่าง ๆ ไว้จนเพียงพอกับประโยชน์ใช้สอย					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. สํารวจและดูแลเด็กในเขตบริการของโรงเรียนให้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง					
19. ประสานสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเป็นประจำ					
ค. <u>การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร</u>					
1. กำกับดูแลให้ครูเตรียมการสอน และจัดทำบันทึกการสอนเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ :					
2. มีการตรวจบันทึกการสอนของครูทุกวัน หรือทุกสัปดาห์เป็นประจำ					
3. ควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและหลักการเรียนรู้					
4. มีส่วนร่วมในการจัดการรายสัปดาห์การศึกษา					
5. จัดให้มีตารางสอนรวมทั้งโรงเรียนไว้ในห้องผู้บริหารเพื่อตรวจสอบการดำเนินการเรียนการสอน					
6. มีส่วนร่วมหรือรับรู้ในการจัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูลาหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้					
7. กำกับดูแลให้มีการจัดทำเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น และของโรงเรียน					
8. ดำเนินการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับระเบียบ และหลักการวัดผล					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. ติดตามผลการเรียนของเด็กเป็นรายบุคคล รายห้อง รายชั้น เพื่อจะได้ทราบสถานะของเด็ก					
10. ควบคุมดูแลให้ครูรายงานผลการเรียนของเด็กต่อผู้บริหาร ต่อผู้ปกครองตามกำหนด					
11. กำกับดูแลให้ครูสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนในแต่ละ กลุ่มประสบการณ์					
12. จัดให้ครูได้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการ เรียนตามโอกาสอันควร					
13. มีการตรวจสอบการสอนซ่อมเสริมเพลงครูจากเอกสาร หลักฐานบันทึกอยู่เสมอ					
ง. การสนับสนุนและการส่งเสริมการใช้หลักสูตร					
1. มีการแต่งตั้งคณะผู้ให้เทศาภิบาลอย่างเป็นระบบ					
2. นิเทศาภิบาลในด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
3. มีการสร้างสื่อและเครื่องมือให้ได้อย่างเพียงพอเพื่อ สภาพปัจจุบัน อนาคต และความต้องการ					
4. การนิเทศาภิบาลในครอบคลุมข่ายงานทั้ง 6 ตามภารกิจของ โรงเรียนประถมศึกษา					
5. ส่งเสริมให้มีการผลิตเอกสารต่าง ๆ เช่น แผนการเรียน สำเร็จรูป ชุดประกอบการสอน					
6. มีการจัดกิจกรรมการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์					

การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ส่งเสริมให้มีการผลิตเครื่องช่วยสอนเพื่อให้ประกอบ การสอน					
8. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เช่น กิจกรรม ส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมกีฬาและันทนาการ ตลอดจนโครงการต่าง ๆ ที่ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร					
9. ปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาดร่มรื่นสวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียน การสอน					
10. จัดและดูแลให้มีการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า					
11. ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพ ใช้การได้ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ					
12. กำกับดูแลและควบคุมให้มีการอยู่เวรยาม รักษาอาคาร สถานที่และทรัพย์สินของทางราชการ					
13. ให้กรรมการศึกษาได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการ เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุถึงปัญหาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะในเชิงการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามประสบการณ์ หรือความคิดเห็นของท่าน ตามหัวข้อที่เขียนไว้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

2. ด้านการบริการหลักสูตร

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

3. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

4. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายวีระ ชื่อสกุล เสาวโกมล

เกิดวันที่ 5 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2488

สถานที่เกิด ต.บ้านขาม อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 102 หมู่ 5 ต.บ้านขาม อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนชุมพลบวรบานสามัคคี ต.หนองบัวบาน อ.จัตุรัส
จ.ชัยภูมิ 36130

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2506 เตรียมอุดมศึกษา (แผนกอักษรศาสตร์) จากโรงเรียนราชสีมาวินิจฉัย

พ.ศ. 2509 พ.ม. (ศึกษาด้วยตนเอง)

พ.ศ. 2523 กศ.บ. (ภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

พ.ศ. 2533 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2506 ครูโรงเรียนสุทนต์ประสาธน์ อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2509 ครูจตุราโรงเรียนบ้านเขาค้อ อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2510 ครูตรีโรงเรียนบ้านหนองเสม็ดเขตรอ อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2511 ครูตรีโรงเรียนบ้านโนนศรี อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2515 ครูใหญ่ตรีโรงเรียนบ้านโนนฝาย อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2526 อาจารย์ใหญ่ ระดับ 5 โรงเรียนหนองบัวใหญ่ อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

พ.ศ. 2533 อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7 โรงเรียนชุมพลบวรบานสามัคคี อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

บทคัดย่อ
ของ
วีระ เสาวโกมุท

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2533

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริการหลักสูตร ด้าน
การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร และ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกตามวุฒิทาง
วิชาชีพครู ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร
โรงเรียน 238 คน และครูผู้สอน 296 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บแบบสอบถามส่วนประมาณค่า สถิติ
ที่ใช้คือ t-test และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตร การดำเนินการเรียน
การสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการ
บริการหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิ
ทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการบริหารหลักสูตร การบริการหลักสูตร
และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ประสบการณ์ในการบริหารและขนาดของโรงเรียน มีอิ
ทธิพลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันไป

THE CURRICULUM IMPLEMENTATION OF THE PRIMARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE CHAIYAPHUM
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

WIRA SAOWAKOMUT

Presented in partial fulfilment of the requirements for the Master
Degree of Education in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

April 1990

The objectives of this research were to study the curriculum implementation of the primary school administrators in 4 aspects : curriculum management, auxiliary services, instruction and supporting activities, and to compare the opinions of the administrators, classified by the teaching qualifications, administrative experience and the school size towards the curriculum implementation. The samples comprised 238 administrators and 296 teachers. Rating scale questionnaires were used to collect the data. The t-test and F-test were applied for statistical analysis.

It was concluded that the administrators' attention given to the curriculum management, instruction and supporting activities was high, the attention given to the auxiliary service was moderate. The opinion of the administrators classified by teaching qualification was statistically significant different in the aspects of curriculum management, auxiliary services and supporting activities. There was no statistically significant difference in the aspect of instruction. Administrative experience of the administrators and school size were not variables which effected the curriculum implementation.